REFERENCE DIVISI
COPLEY SQ BOSTON

MAKE EVERY PAY DAY
BOND DAY
Join The Pay-Roll
• SAVINGS PLAN •

DARBININKAS

AMERIKOS LIE... ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly Newspaper
Published every TUESDAY and FRIDAY
366 Broaway, S. Boston 27, Mass.

VOL. XXX — No. 10. TEL. SOUth Boston 2680 IENIS (Tuesday) VASARIS (February) 6 D., 1945 M. TEL. SOUth Boston 2680 FIVE CENTS

DABARTIES BILDESIUOS

Popiežiaus Kalbą Įtraukė Į Kongreso Rekordus

Senatorius James E. Murray iš Montana pasiūlė J. V. Senatui įtraukti į "Congressional Record" Jo Šventenybės Popiežiaus Pijaus XII kalėdinę kalbą, kas ir buvo padaryta, Senatorių vienbalsiu pritarimu.

Senatorius James E. Murray savo kalboj pareiškė, kad Popiežiaus kalėdinė kalba daug prisidės prie tikslaus galvojimo ugdymo siekiant atstatyti pasaulyj demokratiją ir taiką.

J. V. Paštas Įvedė Notas — Pinigų Perlaidas

Nuo vasario 1 d. Jung. Valstybių Paštas išduoda taip vadinamas United States Postal Notes iki $10.00. Kiekvienas, kuris nori pasiųsti $10 ar mažiau kam nors Jung. Valstybėse, išskyrus Alaska, Hawaii ir kitas valdančias sritis, gali nueiti į paštą ir prašyti United States Postal Note, už kurį reikia užmokėti 5 centus. Gavęs tokią Note, pirkėjas pats gali užrašyti vardą ir pavardę to asmens ar įstaigos, kuriam ar kuriai jis siunčia pinigus. Kol kas tokias Notes išduoda tik centraliniuose J. V. Pašto įstaigose, o vėliau bus ir skyriuose. Tačiau tokių Notes gavėjai gali jas išmainyti visuose pašto skyriuose arba depozituoti į banką, bet negali pervesti kitam asmeniui.

Jeigu kas nori daugiau siųsti, kaip $10.00, tai gali išpirkti dvi ar daugiau Notas ir už kiekvieną turi užmokėti paštui, apart siunčiamos sumos, 5 centus.

Gavėjai tokių J. V. Pašto Notes, turi jas iškeisti laike dviejų mėnesių. Pavyzdžiui, jeigu Nota išrašyta gruodžio 31 d., tai turi būti iškeista prieš arba vasario 28 dieną.

Nereikia jokių aplikacijų išpildyti, kad gauti Postal Notes, kaip yra daroma išperkant Money Order.

Bet jeigu kas nori gauti Money Order, tai bus išrašomi, kaip iki šiol.

Postal Notes įvestos dėl patogesnio ir greitesnio pinigų siuntimo darbo. Jung. Valstybių valdžia garantuoja už Postal Notes taip pat, kaip ir už Money Order.

Šiomis dienomis J. V. Valstybės Departmento pasekretorius Grew pranešė, kad Herbert C. Pell atšauktas iš Amerikos Karo Kriminalistų Komisijos Londone dėlto, kad Kongresas nebuvo paskyręs lėšų jo užlaikymui.

Žydų Telegraphiška Agentūra sako, kad Herbert C. Pell atšauktas iš Komisijos todėl, kad jis reikalavęs bausti tuos vokiečius, kurie papildė kriminalius nusikaltimus prieš Vokietijos žydus, ir kad dėl tokio jo reikalavimo kaikurie viršininkai nebuvo patenkinti Washingtone. Kas tie kaikurie?

Alijantų Korespondentai Negauna Leidimo Į Balkanus

Roma, vas. 5 —Iš Alijantų centro visuomenės santykių viršininkai sako, kad Amerikos ir Britanijos korespondentai, kaipo grupė negauna leidimo įvažiuoti nei į vieną Balkanų valstybę, išskyrus Graikiją.

Jugoslavijoj, maršalo Titos valdžia davė leidimą Reuterio korespondentui H. D. Harrison įvažiuoti, kuris buvo tos agentūros vedėju ir daug metų gyveno Belgrade. Tačiau jokiam kitam Amerikos ar Britanijos korespondentui neduoda leidimo iš Italijos vykti į Jugoslaviją.

Albanijos Hoxha valdžia net atsisakė kalbėti dėl korespondentų įleidimo. Informacijų ir Kultūros ministras pranešė Alijantų centrui, kad Albanijoj jų korespondentai nepageidaujami.

Taipgi ir kitos Balkanų valstybės atsisakė įsileisti Amerikos ir Britanijos korespondentus. Nieko nepagelbėjo nei Amerikos ir Britų viršininkų pasikalbėjimas su sovietų Rusijos pareigūnais, kurie sudaro Alijantų Kontrolės Komisiją dėl Rumunijos ir Bulgarijos, korespondentų įsileidimo reikalu.

Hitleris Pasislėpęs Vienuolyne

Roma, vas. 5 — Pranešama, kad Vokietijos diktatorius Hitleris esą pasislėpęs mažame vienuolyne Salzburg, Austrijoj, priemiestyj, kur jis tebekenčias nuo sąmokslo bombomis jį nužudyti liepos 20 d. pereitais metais.

Sakoma, kad vienuoliai buvo iš to vienuolyno išvaryti ir jame apgyvendintas Hitleris.

Lietuvių Kareivių Motinų ir Moterų Draugija.

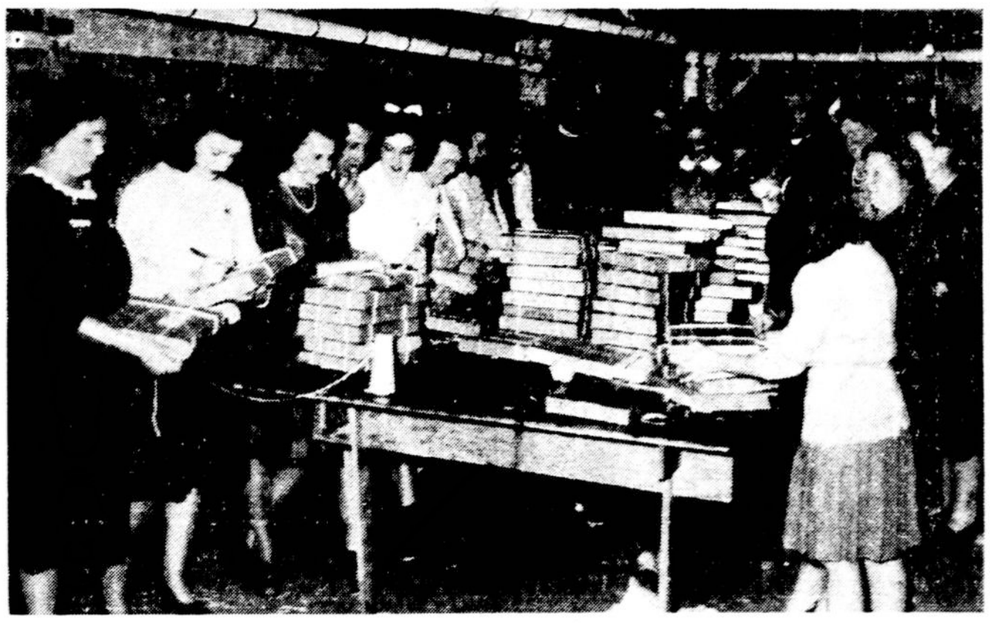

PROVIDENCE, R. I. — Prie šios draugijos priklauso 60 narių — 13 mergaičių. Labai gražiai veikia. Kas mėnuo išsiunčia apie 200 laiškų kareiviams ir jūreiviams. Kalėdų proga pasiuntė 200 plotkelių ir kartu po dėžutę įvairių saldainių, rožančių, specialiai su paveikslais dėl kareivių.

Dabar ruošiasi pastatyti dėl kareivių paminklą prie Šv. Kazimiero lietuvių par. bažnyčios, kuris kainuos virš $1,000.00.

Gruodžio 26 d. sugrįžusiems kareiviams suruošė vaišes parapijos svetainėje, kur kleb. kun. J. Vaitekūnas pagyrė moteris už jų gražią darbuotę. Taipgi kalbėjo pp. J. Belkonienė, M. Tamošauskienė, M. Klimavičienė, E. Čiočienė, M. Špokienė, H. Nameikaitė. Svečiai kariai: Juozas Osmanskis, Jonas Gecevičius, Jonas Okulevičius, Adomas Alukonis ir E. Gariackas pasakė gražias kalbas.

p. E. Lašaitė sudainavo "Ilgiausių metų". Akompanavo varg. p. V. J. Stasevičius.

Šis vaizdas parodo draugijos nares, pakuojant ir siunčiant kalėdines dovanas mūsų jaunuoliams, kurie yra karo tarnyboje iš Šv. Kazimiero lietuvių parapijos. Dešinėje stovi kleb. kun. Jonas Vaitekūnas.

Amerikiečiai Išlaisvino 513 Belaisvių Iš Japonų Luzon Soloj

Gen. MacArthur Centro, Luzon — Pereitos savaitės pabaigoje amerikiečiai puolė japonus ir išlaisvino 513 didvyrių, kurie kautynėse su japonais Bataan, Corregidor ir Singapore buvo patekę į japonų nelaisvę.

Per tris metus paimtieji į nelaisvę amerikiečiai ir kiti pergyveno baisias kančias ir vargą. Apie šimtas iš jų buvo taip nusilpę nuo badavimo, ligų ir trijų metų senumo žaizdų, kad jie negalėjo paeiti, kuomet buvo išlaisvinti iš japonų vergijos. Du iš išlaisvintų didvyrių mirė pirm negu jie buvo grąžinti į amerikiečių linijas.

Tame 513 skaičiuje buvo 486 amerikiečiai, 23 britai, trys olandai ir vienas norvegas. Tai tik dalis patekusių į japonų nelaisvę tapo išlaisvinti. Šimtai kitų buvo išsiųsti į kitas darbo stovyklas Japonijoj ir šimtai mirė badu ir nuo žaizdų.

Tas išlaisvinimas kainavo Ranger 6-tajam batalionui 27 gyvybės. Amerikiečiai rinktiniai kariai ir filipiniečiai partizanai puolė japonų stovyklą 25 mylios užpakalyj japonų linijų. Todėl pasitraukiant turėjo kovoti su japonų tankais, kurių dvyliką išmušė iš veikimo. Kautynėse nukovė 523 japonus.

Išlaisvintieji pasakojo, kaip japonai vien O'Donnell stovykloj badu ir ligomis numarino bei nukankino 27,000 filipiniečių ir apie 100 amerikiečių belaisvių.

Rooseveltas Sveikina Manilos Išlaisvintojus

Washington, D. C., vas. 5 — Visa tauta džiaugiasi Manilos išlaisvinimu. Ypač tas džiaugsmas padidėjo sostinėje, kai gavo prez. Roosevelto parašytą pareiškimą, kad "mūsų širdis pradėjo smarkiau plakti" šio didelio įvykio metu Rytiniame karo teatre.

Amerikiečiai Bombardavo Berlyną

Londonas — Pereitą šeštadienį, kad palengvinti sovietų Rusijos raudonajai armijai atlaikyti vokiečių ofensyvą, apie tūkstantis Jung. Valstybių bombanešių puolė Berlyną ir numetė 3,000 tonų bombų.

Amerikiečiai bombardavo geležinkelio stotis ir vokiečių valdžios įstaigas.

Nutruko Graikų Pasitarimai

Athens, Graikija, vas. 5 — Pasitarimai dėl taikos tarp Graikijos valdžios ir kairiųjų EAM-ELAS atstovų gali būti laikinai nutruko. Nesusipratimai kilo dėl amnestijos. Kairieji Eam reikalavo, kad visi jų partizanai būtų paleisti į laisvę. Valdžios atstovas tokiam reikalavimui pasipriešino.

Sakoma, kad EAM (kairieji partizanai) esa pasiruošę padėti ginklus, tačiau reikalauja, kad valdžia prašalintų visus, kurie bendradarbiavę su naciais. Kaip žinoma, kairieji visas kitas militares grupes, kurios palaikė ir palaiko valdžią, vadino fašistinėmis.

Pirkite Karo Bonus ir Stampas

J. V. B-29 Bombanešiai Puolė Japonų Industrijos Centrus

Iš Guam Salos, vas. 5 — Jung. Valstybių didieji B-29 bombanešiai puolė Honshu salą.

Japonų imperijos centro radio iš Tokio sako, kad 100 B-29 bombanešių puolė Kobe ir Osaka industrijos sritis ir pripažįsta, kad padaryta "kiek nuostolių". Jeigu jau patys japonai pripažįsta, kad padaryta "kiek nuostolių", tai aišku, kad jų padaryta nemažai.

Raudonoji Armija Pasiekė Oder Upę

Tik 39 Mylios Nuo Berlyno

Londonas, vas. 5 — Rusijos raudonoji armija tarp Kuestrin ir Stettin pasistūmė pirmyn 19 mylių ir pasiekė Oder upę, kuri yra vienintėlė stipresnė apsauga kelyj į Berlyną. Rusams beliko tik 39 mylios iki Berlyno.

Rytinėje Prūsijoje Rusijos karo jėgos suskaldė vokiečių kariuomenę Samland pusiasalyj besiveržd ami į Danzigo įlanką.

Karaliaučius beveik apsuptas, bet dar nepaimtas. Vokiečiai tebelaiko vieną dešimtą dalį apsupimo. Pietinėje Karaliaučiaus pusėje rusai pasivarė pirmyn 20 mylių ir užėmė svarbų komunikacijos centrą — Bartenstein.

Sakoma, kad visame 800 mylių karo fronte vokiečiai kasdien praranda po 10,000 kareivių. Maskva skelbia, kad vakar raudonoji armija užmušė, sužeidė arba paėmė į nelaisvę daugiau kaip 10,000 vokiečių ir 130 tankų ištrenkė iš veikimo. Per visą savaitę ištrenkė iš veikimo 1,033 tankas.

Vokietija jaučia, kad ji bus sutriuškinta, todėl labai susirūpinus trijų didžiųjų valstybių konferencija ir jos nutarimais. Vokietijai geriausia dabar pasiduoti, kad sutaupyti žmonių gyvybes.

Amerikiečių Kariuomenės Maniloj

Išlaisvino Tūkstančius Belaisvių Iš Koncentracijos Stovyklos

Iš Gen. MacArthur Centro, Luzon, vas. 5 — Pereitą šeštadienį amerikiečių kariuomenės įėjo į Manilą, Philippinų sostinę. Pirmoji kavalerijos divizija tuojau pasuko link Santo Tomas koncentracijos stovyklos, kur yra tūkstančiai amerikiečių ir filipiniečių belaisvių, ją apsupo ir nuginklavo priešo garizoną, kuris buvo stovyklos sargyboje. Kitos divizijos dalis atėjo į miestą iš rytų pusės.

Amerikiečiai iš karto užėmė Manilos miesto šiaurinę dalį, kur buvo Santo Tomas koncentracijos stovykla — kalėjimas ir išlaisvino 3000 amerikiečių moterų ir vaikų, užėmė valdžios palocių. Japonai gali būti bandys laikytis komercijinėje miesto srityje arba ją sunaikinti, bet jau dabar amerikiečiai gali būti bus užėmę visą Manilos miestą, kai šis "Darbininko" numeris pasieks skaitytoją.

Tai didelis amerikiečių laimėjimas. Po trijų metų amerikiečiai atsiima svarbiausias pozicijas Pacifike.

Trijulės Pasitarimai Esą Rusijoj

Ankara, Turkija, vas. 5 — Praneša, kad prez. Rooseveltas, premieras Churchill ir premieras Stalin jau pradėjo ilgai lauktą susirinkimą. Tame susirinkime dalyvauja daug jų vyriausių patarėjų.

Pranešimai sako, kad susirinkimas įvyksta sovietų Rusijos teritorijoj, kur nors arti Juodųjų jūrų. Tačiau saugumo sumetimais neskelbia vietos.

Jeigu šis trijų didžiųjų valstybių vadų susirinkimas įvyksta sovietų Rusijos teritorijoj, tai Stalinas gali didžiuotis, jog antruoju kvietimu jam pavyko prez. Rooseveltą turėti savo kontroliuojamoje teritorijoje. Premierui Churchill'iui jau nenaujiena. Jis jau yra buvęs pačiame Kremliuje.

Visi informuoti asmenys tikrai žino, kad trijų didžiųjų vadų susirinkimas prasidėjo, ir kad to susirinkimo vieta spėjama yra pačioje Rusijoje, ir kad pasitarimai tęsis ilgai, nes yra daug svarbių problemų, kurias turi išspręsti.

Viena iš tų svarbių problemų yra Vokietijos pasidavimas ir jos okupavimas. Vokietijai pasidavus, militariai veiksmai turės būti sukoncentruoti Pacifike. Buvo plačiai skelbta, kad Teherano konferencijoj premieras Stalinas pasižadėjęs savo dviem svarbiausiem talkininkam, jog Vokietijai pasidavus, sovietų Rusija stos į karą prieš Japoniją. Tačiau tada nebuvo nustatytas laikas. Toliau, manoma, kad Stalinas reikalaus pripažinti sovietų Rusijai kaikurias teritorijas. Galimas dalykas, kad Stalinas pareikalaus sau valdymo teisių visoje centralinėje Europoje, nes jis ir dabar yra pilnas valdovas Pabaltijo valstybėse, Lenkijoj ir Balkanuose, išskyrus Graikiją.

Nesinori tikėti, kad Jung. Valstybių prez. Rooseveltas ir Anglijos premieras Churchill pripažintų sovietų Rusijai tas valstybes, kurios prieš karą buvo nepriklausomos. Tai priešintusi Atlanto Čarteriui, nebūtų teisingumo ir nebūtų galima tikėtis pastovios taikos pasaulyj.

Amerikiečiai Sutriuškino Antrą Tvirtovę Siegfried Linijoj

Iš Vyriausio Alijantų Ekspedicijos Jėgų Centro, vas. 5 — Praneša, kad Jung. Valstybių kariuomenės pralaužė antrą eilę tvirtovių Siegfried linijoj ir pasiekė atdarą lauką, vedanti į Bonn ir Cologne.

Pirmoji armija užėmė Wollseiffen ir eina link Euskirchen, kur sueina penki vieškeliai ir keturi geležinkeliai.

Vokiečiai, pripažindami amerikiečių įsiveržimą Monschau rytinėje srityje per radio įspėja, kad Amerikiečių Devintoji armija turi sukoncentravus dvidešimt didelių formacijų su aštuoniomis iki dešimt tankų divizijomis šale Roer upės tiės Cologne, kuris yra tik 20 mylių tolio.

Toliau į pietus leit.-gen. Pattono vadovaujama trečioji armija daužo Siegfried liniją iš vakarų, įsiveržė į Roth, tik mylia iki vokiečių sienos, ir taipgi pasistūmė pirmyn kitose vietose.

Britų ir prancūzų armijų žnyplės Colmar srityj spaudžia vokiečius taip, kad viena nuo kitos yra tik 8 mylios.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Arabai Nori Sudaryti Uniją

Cairo, Egiptas, vas. 5 — Praneša, kad vasario 14 dieną susirinks į Cairo miestą septynių arabų valstybių užsienių ministrai konferencijai, kad paruošti arabų tautų lygai konstituciją.

Syrija nori turėti savo armiją ir ją valdyti. Tačiau prancūzai nepriima tų reikalavimų. Syriją remia kitos arabų valstybės.

Cairo spauda stipriai remia syrijonus, jų kovoje dėl nepriklausomybės.

23,000,000 Vokiečių Liko Be Namų Vokietijoj

Paryžius, vas. 5 — Pranešama, kad pačioje Vokietijoje dabar yra 23,000,000 vokiečių be namų.

Atstovų Butas Priėmė Verstino Karo Darbo Bilių

Washington, D. C. — Jung. Valstybių atstovų butas 246 balsais prieš 165 priėmė May-Bailey bilių, pagal kurį, jeigu Senatas priims ir Prezidentas pasirašys, duos valdžiai teisę priverstinai imti darbininkus nuo 18 iki 45 metų amžiaus į karinius darbus, kurie dar bus nepaimti į karo tarnybą.

Neabejojama, kad tą bilių priims Senatas ir Prezidentas pasirašys, nes pastarasis reikalavęs tokio įstatymo.

Korejiečiai Aukojo $666 J. V. Karo Reikalams

Iš Pacifiko srities, vas. 5 — Korejiečiai, gyv. Tnian saloj, Marianas, išlaisvinti iš japonų vergijos ir pagyvenę metus Jung. Valstybių valdžioje, sudėjo $666.-35 iš savo uždarbių ir paaukojo Amerikos karo reikalams ir sumušimui japonų.

Žuvo Milionas Siuntinių

Washington, D. C. — J. V. Karo Departmentas praneša, kad vokiečių ofensyvai prasidėjus Belgijoj ir Luxemburge, žuvo apie milionas amerikiečiams adresuotų siuntinių.

Bulgarija Pripažino Lenkų Kvislingų Valdžią

Istanbul, Turkija, vas. 5 — Bulgarijos valdžia pripažino lenkų laikinąją valdžią, kuri buvo sudaryta Maskvoje.

Graikijos kairieji partizanai, pralaimėję kovą, šaukiasi dabar Jung. Valstybių, sovietų Rusijos ir Prancūzijos pagalbos, kad tos valstybės prisiųstų Graikijon komisijas prižiūrėjimui, kad toje šalyje ir kairieji turėtų spaudos laisvę.

Lietuviški kvislingai smerkia lietuvius, latvius, estus ir lenkus, kai tų tautų organizacijos prašo, kad Jung. Valstybės, Anglija ir sovietų Rusija turėtų komisijas, kurios prižiūrėtų, kad Lietuvoje ir kitose pavergtose šalyse žmonės turėtų laisvę ir teisę pasirinkti sau valdžią. Bet kai kairieji graikai prašo alijantų komisijų Graikijon, tai lietuviški kvislingai pilnai su tokiu prašymu sutinka ir jį užgiria

Graikijoj dauguma žmonių turi pilniausią laisvę. Niekas graikų netremia į tolimus kraštus. Jeigu graikai kairieji, kurių yra mažuma, neturi pilnos spaudos laisvės, tai nėra taip jau baisus daiktas. Komunistinė propaganda yra nuodai. Graikijos valdžia turi būti žino, kad be kairiųjų spaudos daug greičiau galės atstatyti tvarką toje šalyje.

Lietuviškų kvislingų spauda rašo, kad dabar pavergtoje Lietuvoje turi giedoti Staliną ir Rusiją liaupsinantį 'himną', bet po to nedraudžiama giedoti ir "lietuvių tautos giesmė". O kaip su vėliava? Ar paskui "matuškos" Rusijos vėliavos lietuviai gali nešti savo tautos trispalvę vėliavą?

Italijos Lietuvių Draugija 'Lithuania' Kreipiasi Į Lietuvius Amerikiečius

Sausio 3 d. LAIC yra gavęs sekančio turinio laišką iš Italijos:

Roma, 1944 m. lapkričio 21 d.

"Atsidarius pašto susisiekimui tarp Europos ir Amerikos, Italijos Lietuvių Draugijos "Lithuania" Valdyba (Associazione Tra i Lituani Residenti in Italia) panaudoja pirmą progą pasiųsti Jungtinių Amerikos Valstybių lietuviams savo širdingiausius sveikinimus ir kartu turi garbės painformuoti Amerikos Lietuvių Centrą apie vadovaujamąją Draugiją, su viltimi, kad Gerb. Informacijų Centras malonės perduoti žinias visoms Amerikos lietuvių organizacijoms.

"Lithuania" yra įsikūrusi 1926 metais Romoje, ir nuo to laiko veikia kaip vienintelė visų Italijoje gyvenančių lietuvių organizacija. Ji nėra partinė: neatstovauja kuriai nors srovei, bet priešingai jungia be išimties visą lietuvių koloniją ir kaipo tokia teisėtai ja visame kame atstovauja. Šiais sunkiais Lietuvai laikais jai tneka nuveikti ir nauji uždaviniai. Jų tobulesniam įgyvendinimui ir mūsų visų bendros tautinės kovos didesniam suvienodinimui, "Lithuania" Draugijos Valdyba mielai norėtų bendrauti su kitomis Lietuvių organizacijomis. Tuo tikslu Valdyba norėtų sužinoti apie Amerikos lietuvių organizacijas.

"Lithuania" Dr-jos Valdyba tikisi, kad Amerikos Lietuvių Informacijos Centras neatsisakys kiek plačiau painformuoti apie savo vadovaujamo Centro veikimą, o taip pat malonės pranešti apie kitas Amerikoje veikiančias lietuvių Draugijas: jų veikimo bendrą pobūdį, jų adresus ir t.t.

"Lithuania" Draugija būtų labai laiminga galėdama gauti iš J. A. V. lietuviškų laikraščių biuletenių bei kitų leidinių liečiančių mums opius klausimus. Jie sudarytų svarbų veiksnį Draugijos varomame spaudos darbe bei suteiktų nemažo džiaugsmo Italijos lietuviams, kurie jau kelinti metai kai nėra matę lietuviškų spausdinių.

Kazys Gabriūnas,
Valdybos Pirmininkas".

LAIC pastaba: Reikalingi žygiai Italijos Lietuvių Draugijos prašymui patenkinti jau padaryti.

Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas yra vienintelis Lietuvos žmonių šelpimo fondas Amerikoje. Jeigu kurioje lietuvių kolonijoje dar nėra to fondo skyriaus, tai lietuviai veikėjai turėtų tuojau suorganizuoti. Dėl informacijų kreipkitės į to fondo centrą šiuo adresu:

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.
19 West 44th St.,
New York 18, N. Y.

Remk šios šalies apsigynimą!
Pirk Defense Bonds ir Stamps!

Ar Įvyksta Šiandien Stebuklų? Taip!

Tai sužinosi perskaitęs
Prof. Dr. Vyskupo Būčio garsią knygą:

ŠVENČ. P. MARIJOS APSIREIŠKIMAI LIURDE

Šia knyga susidomėjo visi Amerikos Lietuviai.

Ją skaito ir netikintieji!

Liurdo knyga

Gausiai paveiksluota, gražiai kietais viršeliais įrišta, virš 500 puslapių.

KAINA — $3.50

Kreipkitės su užsakymu:

DARBININKAS
366 W. Broadway So. Boston 27, Mass.

Jauna graikaitė nešasi sausų medžio šakelių, kad pakūrti pečių ir pasigaminti valgio. Karo bangai prašūžus daugeliui Europos ir Lietuvos žmonių reikės ir reikia nešti savo jėga įvairūs ūkiški reikmenys.

GĖLIŲ PARDAVĖJA

Jauna širdis — plati, lyg marios. Eliutė eina Laisvės Alėja jau antras kartas žiūrėdama į vitrinas. Ir ko čia tik nėra. Ir ko nenori aštuoniolikos metų mergaitės širdis?! Rodos, tik tada ji imtų kiek ramiau plakti, jei iš visų tų gražiųjų langų išimtum visa, kas puikiausia, ir sudėtum prie jos kojų... Gal tada?... Bet ir tai, oi, kiek troškimų dar liktų nepasotinta.

Eina Eliutė... Žiūri... Bet kur tau?! Ryte ryja akimis visas tas puošnybes. Ir apsiaustėlio reikėtų, ir skrybėlaitės, suknelės vienos, ar va — ir anos, batelių, kojinaičių, žiedo ir dar, ir dar... Bet jos, gėlių pardavėjos, algelė tik 150 litų. Ir labai spaudžiantis su maistu, kitoms išlaidoms liks tik 70 litų.

Antrą kartą eidama jau ima skaičiuoti.

— Gal apsiaustėlio nenereiks, bus geras ir tas pats. Na, bet be skrybėlaitės apsieiti negalima. Reikia ir suknelės būtinai, nes ir jos šeimininkė reikalauja, kad būtų gražiau apsirengusi. Kas nemato gėlių, tas turi pamatyt pardavėją! Toks jos šūkis jau seniai išdirbtas pirkėjams patraukti.

Ji dar kelius rytmečius vaikščios ir žiūrinės į vitrinas, kol su savo besote širdele susitars, kas būtinai reikalinga, o be ko dar galima apsieiti. Bet vis dėlto šį kartą daug reikės pirkti. Tad svarbu apsigalvoti, kad akims blizgučiais susižavėjus, nepaliktum be būtiniausio.

Ak, jau devynios! Ir Eliutė skubiai pasuka į savo gėlių karaliją.

Dėsto, tvarko, turi būti gražu. Tai privalo viliote vilioti praeivių akis! Na, ir gręžiasi žiedeliai į langą, lyg tiesdami savo gležnas rankutes šauktų: Pamatykit! Pamatykit mane!... Juk, antai, tavo sužieduotinės šiandien vardinės!.. O tavo draugė serga!..

Dėsto Eliutė gėles ir mąsto, kokių pirkėjų šiandien bus daugiausia. Dirsteli į kalendorių. Šiandien Šv. Atanazas. Tai maža težada, nes šis vardas nelabai paplitęs paprastų mirtingųjų tarpe. O kaip gera būtų gėles parduoti! Patari, padedi išrinkti pačią gražiausią puokštę... Juk tai meilės, džiaugsmo pasiuntiniai.

Ir ima niūniuoti: "Pasakykite jai, mieli žiedai..."

Pažvelgia pro langą. Už jo dvi poros mėlynų vaikiškų akučių. Jos tokios, rimtos, kaktytės surauktos. Matyt, svarsto, pirščiukais šen, ir ten parodo, vadinas, — tariasi. Pagaliau įeina.

— Mums varpelių, štai aną vazoną. Ar brangus? Mamytė taip juos mėgdavo... — sako rausvos lūpelės, o kaktytė dar labiau susitraukia.

Eliutė švelniai pasako kainą.

— Onyt, gal kurią pigesnę?

— Bet, Vytuk, ar tu atsimeni, kaip mums mamytė pasakodavo apie varpelius, kad jie tyliai, tyliai rytmečiais skamba, kai Dievulio Motina eina rasotomis lankomis. Mamytė taip juos mėgdavo. Aš manau, kad motutė juos girdės. Juk vakarais per kapines Dievo Motina eina... Gal ir panelė mums nuleis...

Vytuko akelėse kažkas sužiba.

— Rytoj motinos diena. Mes norime, panele, mamytei ant kapo... — užsikerta jo balselis.

— Gerai, gerai, vaikučiai! — Kiek jūs turite?

Išsitiesia sugniaužta rankutė su smulkiais pinigėliais. Suskaitoma. Varpelių vazonėlis suvyniojamas. Liūdnomis akimis gėlių pardavėja išlydi mažuosius pirkėjus...

* * *

Ir taip visą dieną gėlės buvo renkamos ir perkamos veik išimtinai mamai: ar jau išėjusiai iš šios vargų pakalnės, ar dar galinčiai linksmai pasidžiaugti savo vaikų dovanomis. Daugiausia pirkėjų buvo vaikai, maži, šiek tiek pūgėję, kurie dar tampriai surišti su motinos širdimi.

Eliutė eina į namus, jos akys nebesidairo į puošniuosius langus, mintys toli nuskridusios. Ji atsimena motiną, tą aukštą, liesą, kiek palinkusią moteriškę. Vaizdas po vaizdo slenka pro akis. Bet iš jų ypatingai prasimuša vienas paveikslas. Jis ryškesnis už kitus ir ilgiausiai trunkąs. Eliutė, rodės, savo akimis vėl matė, kaip jai mokantis gimnazijoje, kas sekmadienis su nemažu ryšulėliu pas ją ateidavo jos geraširdė motinėlė. Atšerpėjusiomis nuo darbo rankomis ji viską sudėdavo ant staliuko: pieno butelį, duonos kepalėlį, sūrelį, sviesto... Ir liūdnai, liūdnai žiūrėdama pasakydavo:

— Kiek turėjau, vaikeli, visa tau ir atnešiau. Gal bent tau lengviau bus vargas vargti, kai pramoksi.

Paskum pūslėtomis rankomis išrišdavo iš skepetaitės keletą varinių pinigėlių ir įsprausdavo juos į Eliutės delną, šluostydama skepetaitės kampeliu nepaklusnią ašarą, kuri jau riedėdavo pageltusiais skruostais.

— Mano mamytė! — tik dabar susigriebė gėlių pardavėja... Ak, kiek daug tu man davei! Kiek daug!.. Viską, ką tik pajėgei... O aš?.. Aš galvoju apie suknutes, batelius, nors tu namie tą patį purvynėlį brendi, kaip ir pirma. Tik jau dabar tos dienelės daug sunkesnės senatvės pakirstoms kojoms...

Eliutė giliai, giliai atsidūsta. Kaip gera, kad rytoj motinos diena. Taip, ji dabar jau žino, ką pirks. Jai pačiai dar nieko nereikia. Rytoj ji savo motinėlei nusiųs trisdešimt litų. Vargšė senutė. Kaip ji džiaugsis gavusi tokius pinigus, kaip džiaugsis... Ir kąs mėnuo taip! O dovanų?

Ak, kiek siekelių linų turėdavo nurauti mamytė, kol jai įtaisydavo gražią uniforminę suknytę. Dabar ji jau žino, ką nupirks. Mamai turi būti sunkia, vilnonė, plona. Nuo dukters.

Ir širdis Eliutės krūtinėje šokinėte šokinėja, kad ji galės tiek daug džiaugsmo suteikti savo žilagalvei motinai. Ką reiškia tos vitrinos. Kad jau jaunos aštuoniolikmetės mergaitės širdis, ta besotė, lyg marios, širdis perpildyta. Ji nieko, štai nič nieko nebenori. Vien tik šiuo tyru džiaugsmu džiaugiasi. "Ž."

ILGESYS

Kodėl tėvynė taip toli,
Kad aplankyti negali?
Ji ten už okeano liekti,
Mintim gali vos susisiekti.
Ar ji ten verkia, — negirdi,
Ar ji ten kenčia, — nematai, —
Kad ji gyva, vos numanai,
Jos pulsas tvaksi tau širdyj...

Atgal jau daugel, daugel metų
Per jūrių vandenyną platų,
Svečių šalin atkeliavau, —
Ilgesniam laikui užkliuvau.
Jinai ten liko apsiverkus
Manęs, ar kito — nežinia,
Bet mintys vargino mane.
Ir vėjai kilo, vėjai smarkūs,
Vos-vos įstegė mūsų valtis
Per drumstą okeaną keltis,
Bet laivas likosi saugus:
Tėvynė meldėsi už mus.

Dabar gi ją, vargų varguolę,
Priešų rindai slopin užpuolę,
Sveikus, stipriausius vyrus rau-
Ir stato kruvinon talkon. [ja
Išlėto tekina jos kraują
Ir laisto svetimon aukon.
Ar teks į vokiečio nagus,
Ar vėl valdžion senojon klius,—
Vis tiek jai vargas, vis jai skauda,
O priešas vien tik turi naudą.
Per amžius vargdama vargus,
Ji nuo kančios negal pabėgti,
Tik vienas rūpesnis jai liekti:
Katras sunkesnis jungas bus?!

Ar neužšvis jau mums viltis
Gražesnė, negu yr ligšioliai?
Ar nukankinti mūsų broliai
Šviesos ir laisvės nebmatys?

Bet kaip audra, žaibus iššaudžius,
Palšam užmiegti debesyj,
Ir, žemę lietumi išmaudžius,
Išnyksta, — džiaugiasi visi, —
Taip karo dūmai išsisklaistę,
Pasauliui nauja ką nulems,
Ir tautos, krauju apsilaistę,
Sau iš audros gyvybę sems.
Ir mūs tauta, ikšiol skriausta,
Sau pilną laisvę iškovos,
Ir suskambės varpai garbės
Laukuos tėvynės — Lietuvos!

J. K.

Juozas Kasinskas
Inc.
Laidotuvių Direktorius
602 Washington Blvd.
BALTIMORE 30, Md.
Tel. Lexington 8595
Limosinai dėl visokių reikalų
Patarnavimas Dieną ir Naktį

Užsisakykite Toniko Pas Mus
Pristatom geriausį toniką
Piknikams, Vestuvėms
Krikštynoms ir visokiems
Parengimams
Kainos prieinamos

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., **Islington Mass.**
Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS. Namų Tel. Dedham 1304-R

Rožančiai

"Darbininko" administracijoje galite gauti sekamų rožančių:

Puikus baltas, sidabrinis	$8.00
Juodas stiprus	$1.25
Rusvas stipriai padarytas	$1.20

Užsakymus siųskite:
DARBININKAS
366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day Labor Day, Thanksgiving and Christmas

— by —

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston Mass. under the Act of March 3, 1870

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$4.00	Amerikoje metams	$4.00
Domestic once per week yearly	$2.00	Vieną kart savaitėje metams	$2.00
Foreign yearly	$5.00	Užsieny metams	$5.00
Foreign once per week yearly	$2.50	Užsieny 1 kart sa-tėj metams	$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway South Boston Mass.

Telephone SOUth Boston 2680

Pervėlai Supranta Pavojų

Bostono katalikų organas "Pilot" įdėjo straipsnį apie "liberališkus" katalikus. Pažodžiui lietuviškai verčiant, išeitų 'laisvamaniški' katalikai, bet lietuviai turi savo žodį — šiaudiniai katalikai. Visi supranta, ką reiškia tokie tipai. Tai atšalę, mažai tepraktikuoją tikėjimo pareigas žmonės. Jie sau pasirenka, kurią tikėjimo teisę tikėti, kurią ne. Kai kurie katalikų tikėjimo dalykai jiems visai nepriimtini. Dar nėra pilnai religijos išsižadėję, bet turi labai silpną apie ją supratimą ir dėlto visi tikėjimai jiems geri. Jie neapsvarsto, kad užgirti visus tikėjimus yra gryna nesąmonė, nes tada būtų tiek tiesų, kiek tikėjimų, o jų yra labai daug. Vien tik Amerikoj suskaičiuojama virš 200 įvairių religinių sektų bei atskalų. Kiekviena skelbia skirtingą tikėjimo mokslą. Tad jei Dievas visas tas sektas teisingomis skaitytų, tai Jis kelis šimtus kartų pats sau prieštarautų. Gi tiesa yra tik viena. Tad jei mes esame įsitikinę, kad tikras tikėjimas yra Katalikų Bažnyčioje, tai negalime sakyti, kad visi tikėjimai yra geri. Kurie taip teigia, tai arba nežino ką šneka, arba paliovė buvę katalikais.

Anot "Pilot'o", jei kitatikiai kuriam katalikui suteikia "liberalizmo" požymį, tai mano, kad jam padovanojo stambų komplimentą. Be abejo, ir taip atžymėtas "šiaudinis" jaučiasi labai paglostytas. Jis mano esąs iš minios išskirtas, kaipo pažangus, plačių pažiūrų žmogus. Tikrovėj tai jis tik naivus lengvatikis. Gi pataikūnai vienu šūviu du zuikiu nušauna: ir savimeilę paglosto, ir akis apmuilina. Tokią "šiaudinių" nuotaiką bolševikai puikiai išnaudoja ir, tuščias galveles beglostydami, suvaro į savo bučių ištisas lengvatikių minias. Dabar jiems tikra pjūtis ko ne visuose pasaulio kraštuose. Su įvairiomis protestantų sektomis jie lengvai apsidirba — užtenka eilinės propagandos. Be to, protestantai neturi vieningos atsparos. Jiems trūksta aukščiausio autoriteto, kurio perspėjimų visi lygiai klausytų. Ir pačios protestantų viršūnės svyruoja ir naiviai tiki veidmainingai komunistų propagandai.

Su katalikais kur kas sunkiau. Mūsų Bažnyčios Galva aiškiai nurodė, kad katalikams su komunistais ne pakeliui. Gerieji katalikai žino, kad Vatikanas turi tiksliausių apie komunizmą informacijų, ir nedvejodami klauso Vyriausio Ganytojo perspėjimų. Bet "šiaudiniai" svyruoja. Tuo tarpu priešų agitatoriai gudriai jiems pakišą "bendro fronto" šūkį. Tokiai pagundai "šiaudiniai" nebepajėgia atsispirti, lengvai duodasi užčiūčiuojami ir kiša savo sprandą į žiaurios diktatūros jungą. Atsibudimas bus tuo ypatingai skaudus, kad nebeliks galimybės išsigelbėti. Tačiau lietuviškieji "šiaudiniai", po baisių įvykių Lietuvoj, suprato pavojų ir vilką iš tolo užuodžia. Kaip gaila, kad lengvatikiams nuo bolševizmo atgrasinti prireikė tiek kruvinų aukų! Pervėlai suprato pavojų.

K.

Vokiečių karo delegacija lydima atgal į jų fronto liniją po pasitarimo su Amerikiečių karo vadovybe.

Mūsų Spaudos Reikšmė

(Kun. Justino Vaškio, Pranciškonų viršininko ir "Varpelio" redaktoriaus, kalba, pasakyta Darbininkų Radio programoje, vasario 3 d. š. m.)

Kai Lietuvoje viešpatavo tamsi, niūri vergijos naktis, kai carų Rusija dėjo visas pastangas lietuvius ištautinti ir Lietuvą norėjo paversti Rusijos provincija, lietuviai nenusiminė ir nenuleido rankų. Jie drąsiai stojo į kovą už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

Pirmieji Lietuvos kovotojai, suprasdami didelę spaudos reikšmę, pirmiausiai ėmė organizuoti lietuviškojo spausdinto žodžio leidimą ir platinimą.

Rusams uždraudus lietuvišką spaudą, Lietuvos patriotai ėmė lietuviškas knygas ir laikraščius spausdinti užsienyj. Tam tikslui nesigailėta nei pinigų, nei aukų. Stambus Lietuvos ūkininkas Kušelevskis, suprasdamas lietuviškos spaudos reikšmę Lietuvos Laisvės gynime, pardavė savo didžiulį dvarą ir visus pinigus paskyrė leisti knygoms ir laikraščiams.

Su kokiu pasiaukavimu knygų spausdinimą ir jų platinimą organizavo Lietuvos patriotas Žemaičių vyskupas M. Valančius!

Trokšdami Lietuvai šviesos ir laisvės, knygnešiai ėjo slapta į užsienį ir per didžiausius pavojus nešė knygas ir laikraščius į Lietuvą. Juos gaudė ir šaudė rusų žandarai. Ne vienas, bet tūkstančiai knygnešių dėl lietuviškos knygos prarado savo sveikatą, savo turtus; nevienas jų mirė Rusijos kalėjimuose ar ištremime. Sibiro laukai yra nusėti Lietuvos didvyrių — knygnešių kaulais...

Lietuvių tautinė sąmonė žadinti ir jai palaikyti, Lietuvos laisvės kovose spausdintas lietuviškas žodis, knygnešių paskleistas po plačiąją Lietuvą, nors ir sunkiausiose sąlygose, suvaidino nepaprastai didelę rolę.

Nuo 1940 m. Lietuva vėl pavergta. Mūsų broliai žudomi ir tremiami. Baisiais vergijos pančiais tapo surakinta Lietuva ir jai grėsia išnaikinimo mirtis.

Ar mes lietuviai galime sėdėti sudėję rankas?!.. Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės gynime lietuviškoji spauda čia Amerikoje vaidina svarbiausį vaidmenį.

Todėl šiandieną, kada eina arši kova už mūsų tautos ir kitų pavergtų tautų gyvybę, visų lietuvių yra pareiga visomis išgalėmis remti lietuvišką spausdintą žodį.

Lietuvos Pranciškonai, giliai suprasdami Lietuvos dabartinę kritišką padėtį, ir giliai įvertindami lietuviškos spaudos nepaprastai didelę reikšmę, LDS Centro Valdybos kviečiami, sausio 28, pradėjo Bostono arkivyskupijoje lietuviškos spaudos, ypatingai laikraščių "Darbininkas" ir "Varpelis" — vajų.

Šį spaudos vajų Tėvai Pranciškonai pirmiausia pradėjo Lawrence Šv. Pranciškaus Lietuvių parapijoje, kur klebonauja didis spaudos mylėtojas ir apaštalas kun. Pr. M. Juras, LDS Centro pirmininkas.

kas. Cambridge lietuvių parapijoj, kur klebonauja kun. Pr. Juškaitis, didis spaudos prietelius ir rėmėjas.

Tėvai Pranciškonai, lyg kokie knygnešiai, eina iš namų į namus ir kviečia kiekvieną lietuvį užsisakyti bent vieną lietuvišką katalikišką laikraštį. Ir su džiaugsmu turiu pasakyti, kad Lawrence susipratę lietuviai mylėdami savo tautą ir tėvynę, giliai įvertindami Lietuvos Pranciškonų pasiaukavimą, gausiai užsisako lietuviškus laikraščius.

Baigdamas, malonūs radio klausytojai, čia norėčiau pakartoti žymaus prancūzų katalikų vado, generolo Kastelnau žodžius, pasakytus Paryžiuje viename Spaudos Kongrese:

— Tikiuosi, kad man atleisite už tuos raginimus, kuriuos čia paskelbsiu kreipdamasis į turtinguosius. Atleiskite, kad tie raginimai bus pasakyti tokioje formoje, jog, be abejonės, įžeis jūsų ausis. Aš skatinu paremti spaudos platinimą, propaguoti gerą spaudą, kuri gins jūsų tikėjimą, jūsų šeimas, jūsų tėvynę. Ponai turtingieji, atidarykite savo nedegamąsias kasas, aš jūsų prašau. Jei jūs to nepadarysite, ateis laikas, kada jums atidarys pirma vidurius, o vėliau ir kasas. Būkite protingi, gyvybė brangi, sutaupykite bent vieną operaciją, prašau jūsų".

Malonūs lietuviai, mes prašome visų stoti į didįjį lietuviškos spaudos platinimo darbą. Į šį darbą mus kviečia — Dievas ir Tėvynė!

Bus Mažiau Kai Kurio Maisto 1945 Metais

Karo Maisto Administracija ir Ekonominio Stabilizavimo Ofisas, Washingtone, padarė savo programą 1945 metams, kreipiant dėmėsį į kiek maisto bus ir kiek to maisto bus reikalinga armijai, laivynui ir civiliams. Šios dvi įstaigos nutarė kiek maisto bus skiriama mūsų kovojantiems vyrams, koki produktai reikalingi svarbiausioms karo gamyboms, ir kiek liks civiliams.

Peržiūrėdami išrokavimus tų dviejų įstaigų, Karo Administracijos ofisas padarė savo planus, kaip dalinti liekamus maisto produktus civiliams. Judge Vinson, Economic Stabilization Direktorius, praneša, kad bus mažiau cukraus, sviesto, procesuoto maisto ir mėsos, negu buvo. Ir todėl gi pradžioje šių metų nauja racijonavimo programa buvo įvesta.

Cukrus — Kiekvienam asmeniui bus skiriama tik 78 svarai cukraus. 1944 m. kiekvienas asmuo gavo 85 svarus ir 1940 metais 107 svarus. Civiliai suvartojo daug daugiau cukraus 1944 m., negu buvo tikėta. Trūksta laivų, ir nukreipimas 900,000 tonų cukraus gaminti industrijinį alkoholių dirbtinai gumai ir amunicijai, ir militariai reikalavimai buvo didesni 1945 m.

Sviestas. — Karo Maisto Administracija paskyrė 12 milijonų mažiaus svarų sviesto civiliams sausio mėnesį 1945 m., negu sausio mėn. 1944 m. Sviestas gaminamas iš pieno. Amerikietis 1935 - 1939 gėrė 158 kvortas pieno per metus. bet 1944 m. jau 191 kvortą. Tas reiškia 3½ svarų sviesto mažiau kiekvienam. Valdžia dabar ima beveik 40% "cheddar" sūrio gamybos ir beveik 50% džiovinto ir kenuoto pieno.

Precesuotas Maistas. — Civiliai 1945 m. galės vartoti tik du-trečdaliu vartojamo 1941 m. procesuoto maisto. Valdžia paims net 41 nuošimtį procesuoto maisto.

Mėsa. — 1945 m. civiliai gaus 15% mažiau mėsos, negu gavo 1944 m. Kiekvienam asmeniui skiriama 127 svarai mėsos į metus. 1944 m. kiekvienam buvo skiriama 148 svarai.

FLIS.

ŠV. ONOS NOVENA

Jau išėjo iš spaudos **NOVENA** prie ŠV. ONOS ir Stacijomis. Išleido Tėvas Gabrielius Maria Jaskal, C. P. Šių knygučių galite gauti Darbininko administracijoje. Knygutės kaina 15c. Su užsakymu įdėkite į konvertą 15c. ir pasiųskite, DARBININKAS, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. ir tuojau gausite minėtą knygutę.

Gyvojo Rožančiaus Paslaptys

Darbininkas išleido "GYVOJO ROŽANČIAUS PASLAPTYS" knygutės formoje. Kiekviena paslaptis iliustruota paveikslais. Šioje knygutėje taipgi yra ir narystės mokesčių lapeliai. Knygutės kaina 20c. Užsakymus siuskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So Boston, Mass.

AMERICAN RED CROSS

DIEVUI ir TĖVYNEI

Parašė **Msgr. Fulton Sheen**

Vertė Pranas Jančius, MIC.

KUNIGO KARALIAUS PREMIJUOTAS VERTIMAS

VII PERSKYRIMAS

VILTIS

Aš tikiu, jog dabar esame tokiame amžiuje apie kurį Izaijas kalbėjo: "Duosiu tau paslėptus turtus ir slėpynių paslaptį". (Izaijo 45:3).

Tamsa gali būt naši, nes joje Dievas pasėja savo sėklas augti ir šaknis žaliuoti. Yra jau naktis kai išsiskirsčiusios avys susirenka avidės vieningume, kai vaikai grįžta atgal pas motiną į namus, ir siela atgal pas Dievą.

Diena mus apgauna, bet kaip naktį iš miego atbundame įsigyjame naują vertybių supratimą. Naktis, rodos, pasako tikrą tiesą. Psalmisto žodžiais tariant: "Diena dienai garsina tą dalyką, ir naktis nakčiai duoda žinią". (Psalm. 18:3).

Naktis turi savo stebuklus taip, kaip ir diena; tačiau naktis tik galutinė tiems, kurie gyvena be Dievo.

Pritaikant tai mūsų laikams randame, kad naujų amžių pradžios dažnai esti bendro sulankinėjimo pažymėtos, kada visa istorinė tvarka ir žiaurumo antpludžio panaikinta, kad Tiesa kaikuriose tautose prie Kryžiaus prikalta ir kitose netikrosios plačiaprotystės atmesta.

Tačiau, kadangi mes tikime ne tik į naktį, bet ir į dieną ir, ne tik į medžiagą, bet ir į dvasią, šioje nelaimės valandoje nesame be vilties — nes tik tie, kurie vaikščioja tamsoje mato žvaigždes dangaus skliautuose.

Mes turime vilties ne dėlto, kad šis yra geras pasaulis, nes šiuo laiku jis nėra toks. Mūsų pasitikėjimas ne išvidiniu įgimtu žmogaus gerumu, bet galybe Dievo, kuris gali prikelti jį iš numirusiųjų. Mūsų optimizmas ne pažanga pagrįstas, bet pažangos suirimu.

Šiandieniniai pagonys nustoja vilties kai būna pasauliumi apvilti. Mes turime viltį kada patys savimi būvame apvilti, ir tame atgailon kelias, nes **Velykų Sekmadienis nebuvo už trijų dienų po Atsimainymo garbės, bet į tris dienas nuo Didžiojo Penktadienio pralaimėjimo.**

Antroji vilties priežastis yra tame, kad mūsų gyvenime Bažnyčia vis daugiau ir daugiau grįžta į pasaulį, iš kurio buvo ištremta prieš keturius šimtmečius.

Niekas geriau nepabrėžia šios pažangios įtakos, kaip paskutiniųjų trijų Petro įpėdinių, popiežių apvainikavimo būdai.

Paskutinio Pasaulinio karo metu Benediktas XV buvo apvainikuotas Švč. Motinos koplyčioje Šv. Petro Bazilikos užpakalyje. 1922 m. jo įpėdinis Pijus pažengė kelis žingsnius toliaus ir buvo prie didžiojo altoriaus apvainikuotas virš kapo to, kuris pirmiausia gavo dangaus ir žemės raktus.

Bet po savo apvainikavimu Pijus XI padarė vieną dalyką, kurio joks popiežius nebuvo padaręs nuo 1870 m. Jis nuėjo į Šv. Petro bazilikos priekį, užlipo siaurais sienos viduje laiptais ir, pirmu kartu į pusę šimtmečio, iškėlė koją už Bažnyčios sienų ir parodė savo veidą didžiai jo palaiminimo laukiančiai miniai.

Bet jis ne vien tik užlipo ant to stogelio pasirodyti miniai; jis, žodžiu, išlipo į pasaulį. Apsigynimo karo dienos pasibaigė; nuo dabar prasidės karas su teisingumo šalmu, tikėjimo skyda, dvasios kardu ir Kristaus palaiminimu.

Ir tik prieš du metu, kada 261 Šv. Petro įpėdinis buvo apvainikuotas, jisai pažengė dar toliau. Jau ne Bazilikos užpakalyje, prie Švč. Motinos altoriaus buvo jisai apvainikuotas; ne po Katedros bokštu ir virš Šv. Petro kapo; bet kas dar reikšmingiau — ant pat Bažnyčios slenksčio jis buvo paskelbtas pasaulio ganytojumi.

Ir dabar, kada Rusija tampa paskutinė viltis netikinčių tautų ir ji yra pasiruošusi išduoti tas tautas, kurios pasitikėjo ja, pasaulyje pasiliks tik vienas dvasinis dorinis autoritetas; vienintelis autoritetas, kuris pergyveno visus karus ir nelaimes iki šios valandos ir pergyvens juos iki galo.

Ir kaip tie aplink mus, kurie gyvena vien materializmo pašaru ir murmėdami išreiškia savo beviltį, dėka Kristui, Jo Vietininko asmenyje žemėje mes gyvename giedresnes dienos viltyje, net ir tamsioje ir juodoje valandoje, nes **Velykų Sekmadienis nebuvo už trijų dienų po Atsimainymo garbės, bet į tris dienas nuo Didžiojo Penktadienio gėdos.**

Trečioji ir paskutinioji vilties priežastis yra tai, kad medžiaginio priešinimosi stiprybė neturi jokių santykių su dvasinės pergalės galimybėmis.

Kada vien tik medžiaginės jėgos susikerta, stipresnė jėga beveik be išimties laimės. Jei vieno pusėj stovi penkiasdešimts svarų jėga, o kitoj tūkstančio svarų jėga aš galiu būt visiškai tikras, kad tūkstančio svarų jėga laimės.

Bet kuomet susikirtusios jėgos nėra vien medžiaginės, bet viena medžiaginė, o kita dvasinė, tuomet medžiaginė priešo stiprybė, nepaisant kokia didelė ji bebūtų, neužtikrins jai laimėjimo.

Žmogus stovi greta Niagaros vanduokričio; tie galingi vandeniai akimirksnoje gali nušluoti jį mirtin, sunaikinti jį. Bet tame žmoguje esti nemirtinga siela padarytą Dievo panašumu, ir būdamas dvasinis tvarinys jis gali išmanyti kokiu būdu prikinkyti tas didžias vandens jėgas ir padaryti jas tarnauti žmogui. Medžiaginiai kalbant, Niagara turėtų laimėti, tikrenybėje pralaimi.

(Bus daugiau)

LEIDŽIANT "VYTĮ IR ERELĮ"

Kun. Dr. K. Urbonavičius, "Vytis ir Erelis" leidžiamos knygos autorius.

Lietuviška knyga šioje šalyje šiandien yra retas svečias.

Užtai reikia džiaugtis nutarimu išleisti mūsų seno spaudos darbininko kun. Dr. K. Urbonavičiaus — J. Kmito — stambią apysaką "Vytis ir Erelis".

Jau yra suėję penkiasdešimt metų, kai kun. Dr. K. Urbonavičius pradėjo savo tarnavimą lietuviškajai spaudai.

Per tą laiką jis parašė nemažą eilėraščių, apsakymų ir kitokių veikalų, kurių dalis išėjo knygomis, o dalis ligšiol tebestovi laikraščių skiltyse. Šio jo ryšio su spauda nenutraukė nė daugėją metai, nei ligos. Jis lietuviškajam žodžiui dirba tvirtai, atsidėjęs, nepailsdamas.

"Vytis ir Erelis" buvo parašytas prieš kelerius metus, bet prasidėjęs karas sutrukdė išleidimą. Gaila, kad taip atsitiko, nes čia, šioje šalyje, lietuviška knyga reikia remti, spausdinti, platinti, — juk tik Amerikoje šiandien gali skambėti laisvas, diktatorių neužgniaužiamas lietuviškas žodis ir mintis.

Dabar jau padaryti rimti žingsniai knygai išspausdinti.

Šio veikalo išleidimas yra nemažas darbas: knyga yra didoka, pareikalaus daug išlaidų.

Užtat leidėjai tikisi lietuvių paramos šiai knygai išleisti. Ta parama tarnaus lietuviškajai kultūrai ir spaudai. O kiekvienas susipratęs lietuvis turėtų laikyti sau garbe ir pasididžiavimu būti savos kultūros ir spaudos rėmėju.

Kiekvienas rėmėjas gaus "Vytį ir Erelį". Nenorime čia iš pagrindų išdėstyti visko apie tą knygą — skaitytojas turės malonumo pats tai patirti.

Bet dabar jau galime pasakyti, kad "Vytis ir Erelis" yra stambi knyga ne tik puslapių skaičium, bet ir savo turiniu. Joje aprašomi svarbūs lietuvių tautos gyvenimo atsitikimai ligi paskutinių dienų; pasakojimas gyvas ir viliojantis, juo labiau, kad autorius nesigaili duoti ko daugiau nuotykių, painios intrygos, netikėtų situacijų. Dėl to knyga įdomi skaityti, — vis nori žinoti, kas toliau atsitiko. Be to, reikia atsiminti, kad autorius į savo knygos lapus įdeda apščiai humoro ir nešykšti juoko.

Pagaliau netrukus patys įsitikinsite knygos įdomumu.

Tuo tarpu, nieko nelaukdami ateikite leidėjams į talką.

Stodami į "Vyties ir Erelio" rėmėjų eiles, drauge paremsit lietuvišką kultūrą ir lietuvišką knygą apskritai.

Štai ištrauka iš leidžiamos knygos — "VYTIS ir ERELIS":

Į PAKAUŠĮ

...(Vaišmantas ir dr. Bitinas kalbasi su revoliucijonierium Pilvučiu, kurs siūlo jiems sukelti Lietuvoj revoliuciją, kurią laimėjus, Pilvutis duos jiems ministrų pareigas).

Vaišmantas: — Tai labai viliojantis pasiūlymas. Tačiau, kad tamstai, kad tamstai paskui netektų nusivilti, mes jau dabar pareiškiame, jog revoliucijos Lietuvoj nenorime.

— Tai pavadinkite ją kontr-revoliucija, tik dirbkite mūs darbą! — kietai atrėžė Pilvutis.

— Kontrrevoliuciją — prieš ką?

— Prieš bolševikus!

— Tai jau geriau skamba. Bet ir čia turime pareikšti, kad su eserais vis tiek nesidėsime.

— Prasmegę buržujai!

— Matai, jau tamsta karščiuojiesi, o sakeisi duosiąs mums laisvai apsispręsti, — nusišypsojo Vaišmantas.

— Bet kad jūs nieko nesuprantate! Štai kas mane iš pusiausvyros išvaro! — riktelėjo Pilvutis. — Duok jiems laisvę, o jie spardosi.

— Bet laisvę jau mes turim, — tarė Bitinas.

— Bolševikai jus pavergs, jei su mumis nesidėsite. Jau jie čia pat. Kas jus apgins?

Tai sakydamas, Pilvutis dar nieko nebuvo matąs. Bet štai durys staiga atsidarė, ir į vidų įsiveržė šeši ginkluoti vyrai, kurių vienas greitai prišoko prie stalo ir pasigriebė ten gulintį Pilvučio revolverį.

— Rankas aukštyn! — riktelėjo vadas.

Visi skubotai rankas iškėlė. Ateiviai iškratė jų kišenius, bet ginklų nerado. Vadas burbtelėjo: — Surišt jiems rankas!

Įsakymas veikiai buvo išpildytas. Dabar jau aišku, kad tai tikrieji bolševikai. Iš išvaizdos tai lyg lietuviai. Veidai lyg pažįstami. Vieną Vaišmantas tikrai pažino. Tai lenkuojantis miestelėnas, netolimas jo kaimynas. Pilvutis tiesiog sustulbo. Nė žodžio negalėjo pratarti. Staiga įsižiūrėjęs į vadą, suriko:

— Michailov - Mikulis!

Tasai nė akimi nemirktelėjo. Po valandėlės sausai atsakė:—

— Galėčiau tave ignoruoti, Pilvuti. Bet nėra reikalo. Dar geriau, kad tave pažindamas, be jokios klaidos galiu areštuoti kaip niekšą kontrrevoliucijonierių.

— Aš kontrrevoliucijonierius! O kas daugiausia revoliucijai pasidarbavo?

Michailov - Mikulis sardoniškai šyptelėjo.

— Tai gal ir dabar revoliucijai darbavaisi, kai prikalbinėjai šituos buržujus sukilti prieš sovietų valdžią?

Jie matomai kurį laiką buvo beklausą už durų. Pilvutis pamatė, kad jiems neišsimeluosi. Tad užsidegęs pykčiu drožė tiesiog Mikuliui į akis:

— Tai tu esi kontrrevoliucijonieriška kiaulė! Mes eserai aukštai buvom iškėlę revoliucijos idėją, tik jūs viską dumblu pavertėt ir grąžinote carizmą!

— Girdite, tovariščiai? — kreipėsi Mikulis į savo draugus.

— Girdim, girdim. Ant sausos šakos jį! —visi suriko.

— Jis to neišvengs, bet pirmiau turime teismą padaryti. Jis jau prisipažino, bet kas daryti su šitais dviem buržujais?

— Visus ant sausos šakos! — riktelėjo miestelėnas.

— Tai lengva pasakyt, tovarišč Padleckij, bet kur prieš juos įrodymai? Revoliucinis teismas privalo būt nepaliečiamai teisingas.

Miestelėnas net išsižiojo iš nuostabos.

— Kur įrodymai?! Ar gi jie, mums besiklausant, nepareiškė, kad nuvertę bolševikus, nesidės su eserais?

— Taigi ot čia ir keblumas. Jie pasisakė nesusidėsią su mūsų priešais eserais. Ot čia ir glūdi palengvinanti aplinkybė.

— Ne! Ką čia to paisyt! — nesiliovė Padleckis. Kad ir su eserais neina, bet vis vien prieš mus nusistatę. Jie buržujai!

— Ot dabar tai logingai šneki. Jie buržujai, reiškia, ne mūsų klasės žmonės. To užtenka. Ar ne, tovariščiai?

— Taip, taip! — visi užgriovė.—Buržujus ant sausos šakos!

— Teismas baigtas. Nuosprendis ko teisingiausias. Tik kur mes sausą šaką surasime? Šio dvarponio sodas gerai prižiūrimas. Sausų šakų nesimato. Į mišką toloka. Kas daryt?

— Tai paleisti jiems kulką į pakaušį, ir atlikta, — tarė miestelėnas.

— Taip tai lengviau. Be to, jiems čia parodysim, kad mes bolševikai išradom gailestingiausią egzekucijos būdą — į pakaušį. Auka nė nepajunta, kai kitam pasauly atsiduria.

— Taip, buržujus reikia civilizuoti, — tarė miestelėnas.

— Tad darban, tavariščiai. Nuveskime juos kiek tolėliau už namų — sode juos užkasti būtų perdaug garbės — liepsime jiems išsikasti duobes — tegu buržujai nors savo pakasynoms kiek padirbės — ir... revoliucinis teismas bus įvykdytas. Jis skubus ir teisingas. Ypačiai teisingas. Gal mėginsite tai užginčyti? — pašiepiančiai kreipėsi į nuteistuosius.

— Kokie teisėjai, toks ir teismas — kiauliškas! — sušniokštė Pilvutis. Pavadinti jį šunišku tai būtų didžiausias įžeidimas Lietuvos šuneliams.

Uolieji tovariščiai šoko jo mušti, bet Mikulis juos sulaikė.

— Tegu išsiburnoja, tai paskutinė jo proga. Bet aš jam patarčiau susivaldyti, nes revoliucinis teismas, teisingumo dėliai, gali savo ištarmę pakeisti: buržujams į pakaušį, o jį ant sausos šakos.

Pilvutis prikando liežuvį. O ką, jeigu iš tiesų nuteis jį pakarti? Į pakaušį vis dėlto lengviau. Reikia pripažinti, kad tie niekšai bolševikai padarė nors vieną gerą išradimą — į pakaušį, — pamintijo Pilvutis.

Vaišmantas su Bitinu tylėjo — ką bekalbėti su tais žmonėmis? Tai kažkokie pakrikėliai. Bet iš kur pas juos ta pagieža? Rodos, nieka bloga jiems nėra padarę. Pažiūrėjo į jų veidus. Tai papraščiausi kaimiečiai, dvariokiško tipo, tik apsimetę akyplėšiškumo kauke. Bet buvo matoma, kad ta rolė neįprasta jiems vaidinti. Kiek įsikaušę, ir tas tik jų drąsą palaikė. Šiaip jau bet koks sukrėtimas galėjo jų nuotaiką pakeisti. Bitinas tai pastebėjo ir — ryžosi į juos prakalbėti.

— Vyrai! Už ką jūs norite mus nužudyti? Kad mes lietuviai? Bet ir jūs lietuviai. Ar už tai, kad mes apsišvietę ir kiek geriau apsirėdę? Bet mes norime ir jus apšviesti ir jūsų būklę pagerinti. Mes juk ne kokie čia ponai, tik kiek apsišvietę kaimiečiai. Ir jūsų vadas toks pat baltarankis, juodo darbo niekad nedirbęs. Jis taip pat apsišvietęs, o jei apdriskęs, tai tik tyčia, kad jus lengviau apgautų. Jis jums įkalbėjo, kad mes buržujai, bet jis pats niekuo nuo mūs nesiskiria. Tad jei užsispyrėte visus inteligentus būtinai žudyti, tai pradėkite nuo jo, nes jis toks pat kaip ir mes.

Kaimiečiai susižvelgė. Ta nauja mintis tiek aiškiai buvo išdėstyta, kad prasiskverbė pro storą jų smegenų klodą. Iš tiesų, kuo jis geresnis? Toks pat "tiligentas buržulis". Jeigu jau ponus pjauti, tai visus kartu!

Ir naujai iškepti bolševikai vogčiomis viens į kitą žvalgėsi. Momentas buvo kritingas. Bet ir Mikulis nesnaudė. Per jo galvą žaibo greitumu persmelkė mintis, kad labai pavojinga kurstyti tamsuomenę prieš inteligentus, nes jie gali padaryti bandymą ant jo paties kailio. Reikia veikti skubotai.

Ilgai nelaukdamas, jis prišoko prie Bitino.

— Tylėk, nepraustaburni buržujau! Ne tai —

Ir užsimojo revolveriu. Bet Padleckis buvo greitesnis. Visu stambaus kūno svoriu jis sugrūdo kietą kumštį į Bitino panosę. Iš nosies pasipylė kraujo srovė.

— Nedrįsk, prakeiktas litvine, užgaulioti mūsų vado!

Atsirado dar vienas vado užtarėjas. Tai nelietuviškai tamsus ilganosis. Griežta nelietuviška tarsena jis šveptelėjo: —

— Taip tau ir reikia, bieloručka. Matai, ką reiškia revoliucijai priešintis! Ką į tai pasakysi? Ha, ha, ha! Bitinas nieko neatsakė. Prunkštė iš burnos kraują.

Trys prieš tris. Anie ryžtingesni. Situacija išgelbėta. Kiti trys bolševikai neišdrįso nieko pradėti ir klusniai pasidavė vado įsakymams. Greit susirikiavę, jie vedė surištus belaisvius miško link. Nužiūrėję tinkamą vietą už kalnelio pagiry, sustatė nuteistuosius į eilę, atrišo jiems rankas ir liepė kasti duobes laidotuvėms. Klaiki pareiga kapus sau kasti. Kiek paniurę bolševikai sustojo aplinkui ir su nugąstaujančia nuostaba žiūrėjo į tų nelaimingųjų darbą. Padleckis išsitraukė buteliuką ir kiekvienam davė po gurkšnį patraukti. Nuotaika kiek pasitaisė. Mėginta šnekučiuotis, pajuokauti. Daugiausia juokų krėtė iš kruvinos Bitino nosies.

— Buržujus lieja kruvinas ašaras — iš nosies! Ha, ha, ha! — mėgino juokauti Padleckis.

Juokas buvo gramozdiškas, bet viens kits šyptelėjo. Mikulis nejuokavo. Jis buvo piktas ir griežtai įsakė belaisviams su kasimu paskubėti.

— Sparčiau dirbkit, buržujai! Sunku sau grabas kasti — ką? Nebijokit, tuojau viskas bus baigta. Netrukus gausite į pakaušį!

Staiga lyg aidas į tuos žodžius, pasigirdo šūvis — viens, kits, trečias, ir toliau ėjo klaiki, sausa tarškėsena. Belaisviai krūptelėjo ir griebėsi už pakaušių — ar jau? Bet ne. Tai ne bolševikai šaudo. Padleckis kaip stovėjo, taip ir susmuko ant žemės. Mikulis susirietė ir nusitvėrė už kojos. Kiti stovėjo lyg nulieti ir pastirusiomis akimis žiūrėjo, iš kur kulkos atlekia. Iš ten nieko nesimatė, tik kalvoje, iš anos kalnelio pusės, blizgėjo šautuvų liepsna. Šauliai tur būt kur griovyje pasislėpę. Belaisviai dėl saugumo sukniubo į giłokai jau iškastas duobes. Staiga iš užkalnio iššoko apie 20 ginkluotų vyrų, kurie prisitaikę iš šautuvų, pusiau bėgte žygiavo pirmyn.

Bolševikai iškėlė rankas.

— Nešaudykit! Pasiduodam! — riktelėjo ilganosis.

Užpuolikai jau nebešaudė, bet laikė šautuvus parankiui. Buvo jau aišku, kad tai Lietuvos kareiviai.

— Kas čia vyksta? — piktai riktelėjo jų vadas. — Norite sušaudyt nekaltus žmones? Jūsų laimė, kad to dar nepadarėte!

— Ne! ne! ne! Mes dar gyvi! Viskas tvarkoj! — iššoko iš duobės krykštaudamas Pilvutis. — Nugi kas čia? Andrius! Šimtą kartų valio mūsų didvyriui!

Ir nutvėrė Andrių į glėbį. Pribėgo ir Vaišmantas su Bitinu. Kaip jie spaudė jam ranką ir bučiavo savo išgelbėtoją! Džiaugsmui ir padėkonėms nebuvo galo.

— Kaip tik laiku, brolau, atsiradai! — džiūgavo Vaišmantas. Kaip tatai atsitiko? Iš kur sužinojai mūsų nelaimę?

Andrius plačiai šypsojosi.

— Jūs žinote, kad kartais nelaukiamas atsilankau. Šį kartą, dėkui Dievui, labai reikalingai. Sužinoti buvo lengva. Mus pasiekė gandai, kad bolševikai jau atvyksta į šią apylinkę, tai vadas ir pasiuntė mane sužinoti, kaip čia viskas. Nereikia nė minėti, kad vykome skubotai. Vykom, žinoma, pirmiausia į jūsų sodybą. Ten iš tarnų sužinojau, kad bolševikai išsivedė jus surištus į mišką. Nereikėjo man pasakoti, kokiu tikslu. Kad vijomės, tai vijomės! Bet skubotai reikėjo spręsti klausimas, kaip jus išgelbėjus. Jei pasirodysim nešaudę, tai jie jus pirmiau nugalabys, negu arti prieisime. Tad reikia vieną kitą pašauti, įvaryti jiems baimės, ir tada pasiduos. Mūsų planas, kaip matote, pilnai pavyko. Bet kas daktarui? Jūsų burna visa kruvina. Ar gi tai būtų mūsų kulkos?...

— O, ne! — atsakė daktaras Bitinas. — Tai šitas ponas kumščia man pavaišino.

Ir parodė į gulintį ant žemės Padleckį.

— Žvėrys! — sušniokštė Andrius. — Mušti nuteistą mirti belaisvį... Bet jis jau, tur būt, atsiėmė savo užmokestį.

Visi sužiūro į gulintį miestelėną. Jis buvo vietoje nukautas. Kulka peršovė jam pakaušį.

— Aiški Dievo bausmė, — suniurnėjo Bitinas. — Kitiems taikė ir patsai gavo į pakaušį...

Kun. P. M. Juro Nauja Maldaknygė

Ką tik gavome iš knygrišyklos kun. Pr. M. Juro naują maldaknygę RAMYBĖS ŠALTINIS. Knyga turi 544 puslapius, gražiais odos apdarais, auksuotais kraštais, traukiančios išvaizdos. Kaina $2.75.

Užsakymus siųskite su money orderiu ar čekiu:

"Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Žodynas

"Darbininko" administracijai pavyko gauti iš Anglijos Lietuviškai-Angliškai ir Angliškai-Letuviška žodyną. Žodynas turi 333 puslapius, stipriais audeklo apdarais, kaina $6.00. Užsakymus su money orderiu siųskite — "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Kovo 20, 1945
Lietuvos Pranciškonų
Šv. Antano Vienuolyne
Mount St. Francis
Greene, Maine
Prasideda
ŠV. ANTANO GARBEI
Iškilmingos 13-kos
Antradienių Pamaldos,
kurios baigsis birželio 4-12
ŠV. ANTANO NOVENA

Už visus Šv. Antano pamaldų ir novenos dalyvius, už visus Pranciškonų Fundatorius ir Rėmėjus, kas antradienį 7:30 val. bus laikomos Šv. Mišios; vakare 7 val. iškilmingos pamaldos su švenč. Sakramento palaiminimu. Pamaldų metu bus skaitomos dalyvių prisiųstos intencijos ir karių vardai. Pranciškonai melsis už juos visus.

Kviečiame Visus
Šv. Antano Mylėtojus
Jungtis su Pranciškonais maldoje, Šv. Komunijoje ir Šv. Mišiose, kad per Šv. Antano užtarimą išprašius iš Dievo:

Laimingo Sugrįžimo Mūsų Kariams!
Taikos Kenčiančiam Pasauliui!
Laisvės Ir Nepriklausomybės Mūsų Tėvynei Lietuvai!

Iki Kovo - March 20 dienos prašome prisiųsti savo ypatingas intencijas sekančiu adresu:

FRANCISCAN FATHERS
Mount St. Francis
Greene, Maine.

Tėvų Pranciškonų 1945 Metų Misijos

Chicago, Ill. — Švenč. P. Marijos Gimimo parapijoje, vasario 19-25 d. — Tėvas Juvenalis Liauba, O.F.M.

New Britain, Conn. — Šv. Andriejaus parapijoje, vasario 25 d. — kovo 3 d. — Tėvas Agnelius Krasauskas, O.F.M.

Paterson, N. J. — Šv. Kazimiero parapijoje, misijos, 40 val. atlaidai, Tretininkų rekolekcijos, kovo 4—18 d. — Tėvas Justinas Vaškys, O.F.M.

Chicago, Ill. — Šv. Jurgio parapijoje, kovo 4 — 11 d. — Tėvas Juvenalis Liauba, O.F.M.

Bayonne, N. J. — Šv. Mykolo parapijoje, Šv. Juozapo novena kovo 10—19 d. — Tėvas Agnelius Krasauskas, O.F.M.

Chicago, Ill. — Šv. Juozapo parapijoje, kovo 12-18 d. — Tėvas Juvenalis Liauba, O. F. M.

Detroit, Mich. — Šv. Antano parapijoje, kovo 19—25 d. — Tėvas Juvenalis Liauba, O.F.M.

Detroit, Mich. — Šv. Jurgio parapijoje, kovo 26 d. — balandžio 1 d. — Tėvas Justinas Vaškys, O.F.M.

Toronto, Ont. — Lietuvių parapijoje, balandžio 4—8 d. — Tėvas Justinas Vaškys, OFM.

FRANCISCAN FATHERS,
Mount St. Francis,
Greene, Maine.

Sovietiška Lygybė -- Visi Lygus Ubagai!

Ką bolševikai davė Lietuvos gyventojams)*

Sovietiško ūkio bandymai nepavyko

Sovietų Rusijoj jau nuo seniau yra išbandytas režimo pasiteisinimas: jei kuri sritis nesugebėjimais ir nepasisekusiais bandymais jau galutinai sugriauta, visą kaltę už tai suverčia trockininkams, fašistams ir kitiems įvairiems "liaudies priešams". Tas pat atsitiko ir Lietuvoje. "Reformatoriai" pastebėję, į kokį chaosą jie įstūmė solidų ir produktingą Lietuvos ūkį, ėmė rinkti kaltinamąją medžiagą.

Komunistų partijos dienraštis "Tiesa" užpuolė žemės ūkio komisariatą, kuris nesugebąs "griebtis darbo, kaip reikiant vadovauti". Jis esąs "labiau panašus į didelę kanceliariją, kurios tarnautojai tik raižo plunksnomis, išrašo didžiausias krūvas popieros, bet labai mažai vadovauja žemės ūkiui. Praėjo pusė metų, o naujakuriams skirtos 20 milijonų litų paskolos dar nesugebėta išdalinti". Už naujakurių negalėjimą įsikurti jiems išnuomuotuose sklypuose partijos organas apkaltino irgi žemės ūkio komisariatą.

Artėjant 1941 m. pavasariui buvo sustiprinta kolchozų propaganda. Partijos centro sekretorius Sniečkus pareiškė: "Pagrindinis mūsų 1941 metų liaudies ūkio plano uždavinys yra socialistinių žemės ūkio formų sustiprinimas — kolchozų įvedimas". Daug kalbėta ir rašyta apie S.S.S.R. kolchozų "gerbūvį" ir Lietuvos ūkininkai raginti "laisva valia" dėtis į kolektyvinius ūkius.

Lietuvos ūkininkai apie tai tačiau nei girdėt nenorėjo. Sovietinės baudžiavos jiems užteko ir be kolchozų. Tada raudonoji valdžia išleido visą eilę įsakymų, kuriais ūkininkai buvo verčiami atsisakyti nuo jiems įprasto laisvo ūkininkavimo.

Vienas sunkiausių tų įsakymų buvo atiduoti okupacinei valdžiai nustatytus javų, bulvių, pieno, sviesto, mėsos ir vilnų kiekius, kurie nustatyti neatsižvelgiant į tai, ar ūkininkas tuos produktus gamina ar ne. Pagrindu paimtas grynai mechaninis mastas, būtent, kiek ūkininkas turi žemės, neatsižiūrint dirbamos ar nenaudojamos. Ūkininkai, turintieji iki 30 hektarų žemės, turėjo valdžiai atiduoti 290 kilogramų javų nuo 1 hektaro (iš viso — 8700 kilgramų!), bulvių 230 nuo kiekvieno hektaro (iš viso — 6900 klg.), pieno nuo 1 hektaro, neatsižvelgiant, kiek ūkininkas karvių turi 80 literių (iš viso 2400 ltr.); mėsos nuo hektaro 300 klg. gyvo svorio (viso 9000 klg.). Mažiau 25 hektarų žemės turintiems šios normos šiek tiek mažesnės, o tiems, kurie pareikalavo noro dėtis į kolchozus, norma sumažinama iki minimumo — apie 8 kartus mažiau.

Įsakymo tikslas krašto gyventojų buvo aiškiai suprastas: **ūkininkai, jokiu būdu nepajėgdami atlikti tokių didelių duoklių valstybei bus priversti dėtis į kolchozus.** Joks ūkininkas savo ūkyje tokiomis prievolėmis įpareigotas negalės išsilaikyti.

Kaip Lietuvos darbininkai bolševikų buvo paversti vergais, kurie už žemą atlyginimą turėjo kuo daugiausia gaminti, taip Lietuvos ūkininkai buvo norima paversti valstybės baudžiauninkais, įpareigotais okupantus išmaitinti. Į kiekvieną okupuotosios Lietuvos apskritį buvo paskirtas ypatingas S.S.S.R. įgaliotinis, kuris prižiūrėjo, kad ūkininkai stropiai vykdytų jiems uždėtas prievoles. Už duoklių nepristatymą buvo grasinama ne tik prievarta išieškojimu, bet ir teismo atsakomybe.

Be to, ūkininkus, lygiai kaip ir kitus krašto gyventojus prispaudė nepaprastai didelė valstybinių mokesčių našta. Palyginus su nepriklausomos Lietuvos periodu, **sovietinėje Lietuvoje mokesčių valstybei buvo lygiai 3 kartus daugiau.** (L. I. B., 1941. IV. 23.).

Komunistinėje "lygybėje" keistai buvo ryškūs piliečių socialiniai skirtumai: solidžiai ir net ištaigingai įsitaisę privilegijuoti komisarai, aukštieji valdininkai, menininkai ir karininkai — ir skurde paskendusi darbininkų, ūkininkų ir žemesniųjų tarnautojų milžiniška dauguma. Šie tai tikrai visi lygūs — lygūs visi ubagai!

Skelbdami kitiems taupumą iki kraštutinumo, komisarai patys švaistėsi stambiomis sumomis. Vien tik spalių revoliucijos paminėjimo iškilmėms Lietuvoje buvo išleista 84,000 dolerių. O ta jų šventė Lietuvoje labai mažai kam rūpėjo. Iš krašto piliečių išspausti mokesčiai buvo dar naudojami NKVD agentams apmokėti, agitatorių dienpinigiams, komunistinėms organizacijoms remti ir t.t. Ūkininkų ir darbininkų sluogsnius nusiaubė didžiausias nusivylimas. Visi matė, kad bolševikams rūpi ne gyventojų gerovė, bet jų apiplėšimas. Kai privatinė nuosavybė buvo jau atimta, asmeniniai piliečių ištekliai išspausti, pagreitintu tempu buvo aikvojamas valstybinis krašto turtas. Be kita ko per vienus okupacijos metus bolševikai iškirto ir į S.S.S.R. išvežė 180.000 ha. Lietuvos miškų. (L. I. B., 1942. VII. 21.).

Atėjo jau 1941 metų pavasaris, bet daugelis ūkininkų daugiau ar mažiau negalėjo laukų įsėti. Jau okupacijos pradžioje iš ūkininkų, turėjusių daugiau 30 ha žemės, buvo atimti visi javai, gyvas ir negyvas inventorius, tad tokie ūkininkai ir norėdami, aišku, negalėjo sėti. Kitų šeimoms trūko darbo rankų, nes pajėgų vyrai buvo paimti į raudonąją armiją arba areštuoti, o darbininkų pasisamdyti buvo beveik neįmanoma. Trukdėsi sėja ir tuose ūkiuose, kurie buvo vis dar reformuojami ir artinami prie kolchozų sistemos. Dėl visų šių priežasčių sovietinėje Lietuvoje 1941 m. pavasarį liko neužsėta 466,300 ha dirbamos žemės. (L. I. B., 1942. IV. 16.).

Ūkio padėtis pasidarė tokia beviltiška, kad Lietuvos komisarų taryba ėmėsi prieš ūkininkus kraštutinių priemonių. Ta taryba įpareigojo sovietiškąją prokuratūrą traukti griežčiausion teismo atsakomybėn laukų neįsėjusius ūkininkus, ir jų bylų tardymą baigti per tris dienas. Iš tariamai "sabotuojančių buožių" buvo atimta teisė naudotis žeme, buvo konfiskuoti visi jų pastatai, inventorius ir gyvuliai. Teismas už "sabotažą" skyrė nuo 5-10 metų bausmę priverčiamųjų darbų stovyklose. Spauda, panašiai kaip anksčiau Sovietų Rusijoj, dieną iš dienos skelbė, kaip "sekasi buožių likvidavimas"...

Tokiomis priemonėmis buvo siekiama Lietuvos ūkininkus galutinai priblokšti, kad jie neturėtų kitos išeities, kaip tik "laisva valia" įsijungti į peršamus kolchozus.

Bolševikų pradėtas vykdyti Lietuvos ūkininkų masinis sunaikinimas reiškė mirtingiausią smūgį pačiai lietuvių tautai. Jei dar bent vienus metus Kremliaus viešpačiai Lietuvoje būtų galėję šeimininkauti, būtų, be abejojimo, įvykdytas pasibaisėtinas tautos sunaikinimo planas. Apie jį kalbėsime sekančiame skyriuje.

Casimiro Verax.

*) Šis straipsnis paimtas iš Argentinoje išėjusios ispaniškos knygos "Lituania entre fuego cruzado" — LIETUVA KRYŽMINĖJE UGNYJE". Originalinė jo antraštė yra "Kolektyvinis apiplėšimas". *Red.*

Dėdės Samo karys, kur nors Vokietijoje gavęs vokiečių siuvamą mašiną siuvasi baltą plosčių, kad prisitaikius lauko spalvai.

PENNSYLVANIJOS ŽINIOS

Vakarinės Pennsylvanijos Lietuvių Draugijų Atstovų Konferencija

Sausio 21 d., 1945 m., Lietuvių Piliečių Svetainėj, South Side, Pittsburgh, Pa.

PROTOKOLAS

Konferenciją pradėjo 3 val. po pietų, ALT Pittsburgho skyriaus pirmininkas J. B. Tamkevičius, paskirdamas į mandatų komisiją Antaniną Naujielytę, J. Virbicką ir A. Vaironių. Kol Komisija atliko mandatų patikrinimą, konferencija išklausė United War Fondo atstovo sveikinimo kalbą ir "L. Ž." redaktoriaus S. Gabaliausko paskaitą. Prelegentas kalbėjo tema: "Laisvės Lietuvai Reikalaujam...", ir toje paskaitoje vaizdžiai nupiešė lietuvių tautos kovas netolimoje praeityje, už savo laisvę ir tvirtą dabartinės lietuvių kartos pasiryžimą iškovoti Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę. Daug karštų žodžių prelegento buvo pasakyta lietuvių tautos atskalūnų komunistų adresu.

Mandatų komisijai priėmus delegatus ir prisegus ženklelius, — pasirodo, kad dalyvavo 77 delegatai, reprezentuojanti 27 draugijas. Sudarytas konferencijos prezidiumas iš pirm. P. Dargio, dviejų vice-pirmininkų — F. Rodgers ir A. Mažeikos ir dviejų sekretorių — S. Bakano ir Onos Naujelytės.

ALT skyriaus vardu išdavė raportus sekretorius S. Bakanas ir iždininkas J. Grebliūnas. Iš pranešimų paaiškėjo, kad pereitais metais ALT skyrius atliko daug naudingų darbų. Bendrojo Lietuvių Šalpos Fondo Pittsburgho apskričio vardu išdavė raportą to apskričio pirm. Adelė Gabaliauskienė, kuri pranešė, kad Pittsburgo mieste ir apylinkėje veikia 6 BALF skyriai su 400 narių. Tie šeši skyriai sudaro BALF Pittsburgho apskritį, kuris daug pasidarbavo, kad įvykdyti Lietuvių Fondo luncheon, William Penn Viešbuty, ir pravesti Pittsburghe drabužių vajų, kuris dar tebeina.

Po šio pranešimo konferencijoje kilo labai smarkios diskusijos. Dalyvavę susirinkime 5 komunistai, kurie buvo atvykę kaip atstovai kelių lietuviškų klubų, ėmė daryti priekaištus BALF valdybai, kodėl ji nesiunčia surinktų rūbų per Russian War Relief, o kraunanti į sandelius. BALF veikėjos A. Gabaliauskienė ir V. Količienė, rimtai paaiškino, kad per Russian War Relief siunčiami rūbai tik Rusijos žmonėms, ir net pati Russian War Relief valdyba negarantuoja, kad per ją siunčiami rūbai galės pasiekti Rusijos kaimynų kraštus, kaip Lietuvą ir kitus. Tačiau komunistų bendrakeleiviai, kaip Sliekas, Urbonas, J .Miliauskas ir Mažukna, užsispyrę įrodinėjo, kad Russian War Relief siunčiami rūbai pasiekia Lietuvą, nors tam įrodyti jie neturėjo kitokio argumento, kaip tik laiškus talpinamus komunistinėje spaudoje.

Kitiems kalbėtojams nurodžius, kad tais komunistų laikraščiuose skelbiamais laiškais negalima tikėti, nes jie greičiausiai yra prasimanyti ir skelbiami tik dėl propagandos, kad išvilioti iš lietuvių rūbus dėl Rusijos piliečių, diskusijos buvo baigtos.

Toliau sekė aukų priėmimas. Daugelis draugijų aukojo po 5, 10 ir 25 dolerius, o viena, būtent Lietuvių Pašalpinė Draugija iš McKees Rocks per savo atstovus Petrą Franckevičių, Jurgį Parčiauską ir Evą Miller paaukavo net $235. Viso surinkta $364.

Toliau darbų tvarkoje sekė A. Mažeikos referatas, kuris kalbėjo apie prisirengimą Lietuvos nepriklausomybės iškilmėms. Referentas įtikinančiai įrodė, kaip yra svarbu šįmet visiems Lietuviams dalyvauti Lietuvos nepriklausomybės iškilmingame minėjime ir prisidėti su aukomis prie Lietuvos vadavimo darbo.

Konferencijos delegatai pasižadėjo pasidarbuoti savo draugijose, kad iš visų draugijų kuodaugiausiai narių dalyvautų būsiančiame Lietuvos nepriklausomybės minėjime, kuris įvyks Pittsburghe vasario 18 d., Lietuvių Piliečių Svetainėje.

Dauguma konferencijos delegatų pasiėmė platinti ALT skyriaus išleistus aukų pasižadėjimus, kad šių metų vasario 16 d. uždarbi žmonės paaukotų Lietuvos laisvinimo reikalams.

Povilas Dargis referavo ALT skyriaus pertvarkymo planą, kuriuo einant dabar prie skyriaus galės priklausyti ne tik draugijų atstovai, bet ir pavieniai lietuviai, o Tarybos skyriaus valdybą sudarys draugijų atstovai: nuo visų centralinių organizacijų po 3 atstovus, iš visų kitų po 1 atstovą. Tas planas konferencijos dalyvių vienbalsiai užgirtas ir būsimon ALT skyriaus valdybon, pagal naują tvarką, išrinkti atstovai nuo visų draugijų.

Sudaryta iš B. Pivariūnienės, S. Gabaliausko ir J. Stilsono rezoliucijų komisija patiekė Konferencijai visą eilę labai svarbių rezoliucijų ir pasveikinimo laišką prezidentui Rooseveltui, prašant užtarti Lietuvą ir pagelbėti atgauti jai laisvę ir nepriklausomybę.

Svarstant rezoliuciją apie rinkimą aukų Lietuvos išlaisvinimo reikalams, plačiai žinomas Pittsburghe komunistų bendradarbis p. Mažukna ir kiti komunistai sako, kad visai nėra reikalo darbuotis ir aukoti dėl Lietuvos išlaisvinimo, nes Lietuva jau rusų "išlaisvinta".

Mažukna dar specialiai norėdamas įgilti A. L. Tarybai, kuri vadovauja Amerikos lietuvių visuomenei visuose Lietuvos išlaisvinimo darbuose, pavadino ALT "didžiausiu raketu" kokskada esąs pasireiškęs tarp Amerikos lietuvių. Suvažiavimo pirmininkas P. Dargis pareikalavo iš p. Mažuknos atšaukti tą įžeidimą ALT, tuo labiau, kad p. Mažukna jau ne pirmą kartą ALT veikimą pravardžiuoja "raketu". Mažuknai atsisakius atšaukti pasakytus žodžius ir atsiprašyti suvažiavusius, visi delegatai vienbalsiai, išskyrus žinoma 4 Mažuknos draugus, nutarė pašalinti Mažukną iš suvažiavimo.

Visos rezoliucijos buvo vienbalsiai suvažiavimo dalyvių užgirtos ir baigiant suvažiavimą delegatų tarpe viešpatavo nepaprastai stipri pasiryžimo nuotaika kovoti dėl Lietuvos išgelbėjimo.

Suvažiavimas baigėsi 7:30 val. vakare.

Sekantis draugijų atstovų suvažiavimas nutartas šaukti gegužės 13 d. Lietuvos Steigiamojo Seimo 25 metų sukakčiai paminėti.

Prezidiumas:

Povilas Dargis, Pirm.
F. Rodgers, 1-as vice-pirm.
A. Mažeika, 2-as vice-pirm.
S. Bakanas, Sekretorius
O. Naujelis, Sekr. pagelb.

REZOLIUCIJA

Bendro Amerikos Lietuvių Šelpimo Fondo Reikalu

Kadangi Bendras Amerikos Lietuvių Šelpimo Fondas, kuris yra kaipo dalis United War Fund ir yra pilnoje Valdžios priežiūroje, kaip Labdarybės Įstaiga vienija visus Amerikos lietuvius vienam bendram Ladarybės Darbui ir labai daug gali pagelbėti Lietuvos žmonėms nuo karo nukentėjusiems.

Todėl šis ALT Pittsburgho Skyriaus sukviestas draugijų suvažiavimas, įvykęs sausio 21 d., 1945 m., Lietuvių Piliečių svetainėje, 1723 Jane St., Pittsburgh, Pa., kviečia visas Pittsburgho ir apylinkės draugijas įstoti — likti nariais Bendro Amerikos Lietuvių Šelpimo Fondo, kad bendromis spėkomis galėtume atlikti didesnį ir našesnį Labdarybės darbą netik šioje šalyje, bet ir daugiau pagelbėti Lietuvos žmonėms nuo karo nukentėjusiems.

Pittsburgho Miesto ir Apylinkės Lietuviškų Draugijų Atstovų Konferencijos, Įvykusios Sausio 21 d., 1945 m.,

NUTARIMAI

1. Konferencijos dalyviai išklausę ALT Pittsburgho skyriaus valdybos raportus, reiškia jos nariams padėką už atliktą darbą ir pasižada ateity dar stipriau paremti ALT veikimą.

2. Kad išpildyti mūsų apylinkei skirtą aukų kvotą — surinkti šįmet $4,000 parėmimui kovos už Lietuvos laisvę, Konferencijos delegatai atsišaukia į visą Pittsburgho bei vakarinės Pennsylvanijos lietuvių visuomenę ir prašo kiekvieną gerą lietuvį šių metų vasario 16 d. uždarbį paskirti Amerikos Lietuvių Tarybai bei ragina pasirašyti platinamus pasižadėjimus.

3. Konferencijos delegatai, atjausdami tragišką Lietuvos būklę, nutarė šįmet sustiprinti Lietuvos vadavimo darbą ir šiais metais suruošti dar bent dvi tokias konferencijas. Sekančią draugijų delegatų konferenciją nutaria rengti gegužės 13 d. Lietuvos Steigiamojo Seimo 25 metų sukakčiai paminėti, jei aplinkybės leis, gegužės mėnesio konferenciją ruošti su bankietu, užkviečiant į tą bankietą žymesnius vietos amerikiečius visuomenės veikėjus ir politikus.

4. Konferencija nutarė išreikšti pilną pasitikėjimą Amerikos Lietuvių Tarybos prezidiumui ir palinkėti jam šiais metais tikrai sekmingos darbuotės visuose Lietuvos vadavimo darbuose.

5. Konferencija rekomenduoja vietos Tarybos skyriui priimti iš skyrių netik organizacijų atstovus, bet ir pavienius narius, kurie sutiks kasmet paaukoti bent kokią nors auką Lietuvos gelbėjimo darbui.

A BEAVER, BUT NOT EAGER —Pfc. Thomas W. Kilgore, "resting" during a lull in the fighting near Hurtgen, haggard and unshaven, shows traces of the horror he has seen and privations he went through, along with other GIs. He's not eager, but is game for more.

BITING FLOWER—This lady's corsage is composed of meat-eating flowers, the marvelous Venus fly-trap which flourishes in southeastern North Carolina. If guy gets fresh, flower is liable to nip him as hinged blades snap shut when insects touch little triggers inside.

ADDS COLOR—Still wearing cutaway coat and long hair of the William Jennings Bryan era, Senator Clyde Hoey, former governor of North Carolina brings a bit of the old school of Democrats to nation's Capitol.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

LOS ANGELES, CAL.

Yra lietuviška patarlė: "Kas savo tavorą peikia, tą iš turgaus varo", tai man nedera gyvenant Kalifornijoje, tą kraštą peikti. Atsiranda vienok žmonių, kurie, atvykę į tą saulėtą kraštą, pradeda peikti ir rugoti, o dar tokių keistų atsitikimų būna, kad vyras gėrėjasi Kalifornijos oru ir gamta ir norėtų čionai ir amžių užbaigti, bet moteris neužganėdinta ir nori grįšti ten, iš kur atvažiavo. Tokiu būdu Kalifornija gali būti proga divorsui.

Yra dar ir tokių reiškinių, kad atvažiuoja į Kaliforniją, nuperka namus, pagyvena metus, parduoda namus ir išvažiuoja į rytus; bet kaip paragauja šalčio, tai vėl grįšta atgal į Kaliforniją. Panašiai daro ir kregždės Lietuvoje. Atskrenda pavasarį — sulipdo sau lizdą — prasimaitina ir ant žiemos išskrenda į šiltus kraštus. Tiktai kregždė neturi nuostolio, nes pargrįžus atranda savo lizdą, arba pigiu būdu antrą nulipdo; o tie, kurie pardavė namus, pargrįžę dvigubai turi mokėti, nes kaina namų kas met auga.

Yra žmonių, kurių dirksniai sujrę. Tai tokiems niekur nėra gerai. Tokiems patarčiau gydytis ne tik oru, bet ir vandeniu pagal Kun. Kneipo metodą. Ir mes čia Kalifornijoj turime tokią vietą, kurią turi Daktaras Gedermanas. Altadenoje. Kal. Aš būdamas dar jaunas, buvau susirgęs dirksnių liga. Kreipiaus pas penkioliką gydytojų ir kiekvienas atrado atskirą ligą. Tai aš pasirūpinau važiuoti pas garsingą Medicinos Akademijos Profesorių į Petrapilį. Nuvykęs, nustebau, kaip tas profesorius man pasakė, kad aš nei vienos iš tų ligų neturiu, tiktai mano dirksniai sujrę ir man patarė gydytis vandeniu. Aš tą padariau. Nuvykau į Verishoffen, Bavarijoj, kur gydžiaus keletą savaičių pagal Kun. Kneipo metodą ir, šiandien mano dirksniai kaip "strongai" ir visos ligos, kurias gydytojai manyje surado žuvo. Reikia dovanoti visiems, kurie peikia Kaliforniją, nes ne jų protas, bet dirksniai kalba.

Šiandien, rašydamas šią korespondenciją, sėdėdamas ant porciaus prakaituoju. Todėl galite suprasti koks yra skirtumas mūsų klimato su Chicagos arba kitų rytinių miestų. Ten sniego trys ir penkios pėdos, o mes tiktai iš tolo galime pamatyti sniegu apkepurėtus aukštus kalnus. Ten visa gamta nuo šalčio nustoja gyvybės, medžiai nurėdyti nuo žalių lapų, o pas mus visi medžiai netiktai pasipuošę lapais, bet ir vaisiais. O gėlės gražiai žydo ir jų grožio šalčiai nenugnimba. O kas iš jūsų ėjo grybauti tuojaus po Naujų Metų ir parnešė grybų krepšį? Tai paklauskite dviejų poniučių iš Chicagos, Katauskienės ir Žukauskienės, kaip jos grybavo. O kad klimatas mūsų yra sveikas, tai mano sveikata gali būti geriausiu įrodymu. Nes aš būdamas Europoje turėjau važiuoti į Šveicarijos aukštus Alpus, kad mane "džiova" per anksti nepaguldytų į karstą. O dabar ir pedsako nebeliko. Gal mano liudymo neužtenka. Tai gal Prelatui Krušui patikėsite. Pernai buvo atvykęs į Kaliforniją ir taip sustiprėjo, kad galėjo darbuotis parapijoj per ištisus metus ir vėl atvyko pas mumis, kad dar čia pasisemtų reikalingos jėgos tolimesniam pastoracijos darbui. Neprotingai daro tie, kurie važiuodami į Kaliforniją išparduoda net šiltesnius drabužius ir tiktai su vėjo pamušalu kotu atvyksta pas mumis. Reikia žinoti, kad pas mus naktimis nors nėra šalčio, bet yra vėsu. Vakare labai pritinka švederis (megstinis), o kartais ir overkotis. Nakties metu gerai reikia užsikloti ir menko blanketo neužtenka; nes tankiausiai namuose pečių nėra. Todėl, jei gerai užsiklosi, skaniai miegosi, nes nė jokiai vabzdžiai, — varnai etc. miego netrukdys. Aš visados miegu prie atidarytų langų ir durų ir labai gerai pailsiu.

Būtų labai naudinga, kad atsirastų turtingesnis lietuvis, kuris nusipirktų didesnį namą nuošaliai nuo centro miesto, gražioj vietoj, kur būtų daug medžių, toliau nuo vandenyno ir daugiau kalnuota vieta, kur galėtų apsigyventi lietuviai, kurie norėtų žiemos metu arba keletą mėnesių praleisti Kalifornijoj. Atvažiavę netiktai maloniai praleistų laiką, sveikatą sustiprintų ir galėtų surasti pagal savo kišenės namus arba farmą, ir paskui, jei patiks, nusipirkti nuosavybėn.

Noriu keletą žodžių parašyti apie mūsų parapijos balių, kurį surengė mūsų vyrai. Tai nepaprastas įvykis. Iki šiol vis moterys rengė balius ir piknikus, bet paskutinis balius buvo surengtas išimtinai vienų vyrų. Bet aš perdaug netikiu, kad vien vyrai galėjo balių parengti. Tiesa, prie baro ir virtuvėje nematėme nei vienos moters. Taip pat prie stalų vien vyrai patarnavo. Ypatinga padėka priklauso Jonui Dukauskui, vyresniajam virėjui, kuris atvyko iš Robis Camp 200 mylių nuo Los Angeles, kad vyrams pagelbėtų ir jų vardą palaikytų. Aš iš savo pusės, vyrų vardą norėdamas iškelti, nemažai vargo turėjau, kol gavau dešroms reikalingų žarnų (casings). Daugiausia darbavosi šie vyrai: Ant. Bruzga, Zig. Krumenas, Dom. Vilkas, Pov. Grazis, Pr. Masonas, Dan. Slienis, Vinc. Mitkus, Ant. Paluckis, ir Kaz. Slaitis. Ačiū vyrams. Per jūsų vargą ir pasidarbavimą parapijai liko gražaus pelno.

Prelatas J. Maciejauskas.

Atlantiko žuvininkai traukia tinklą ant laivo.

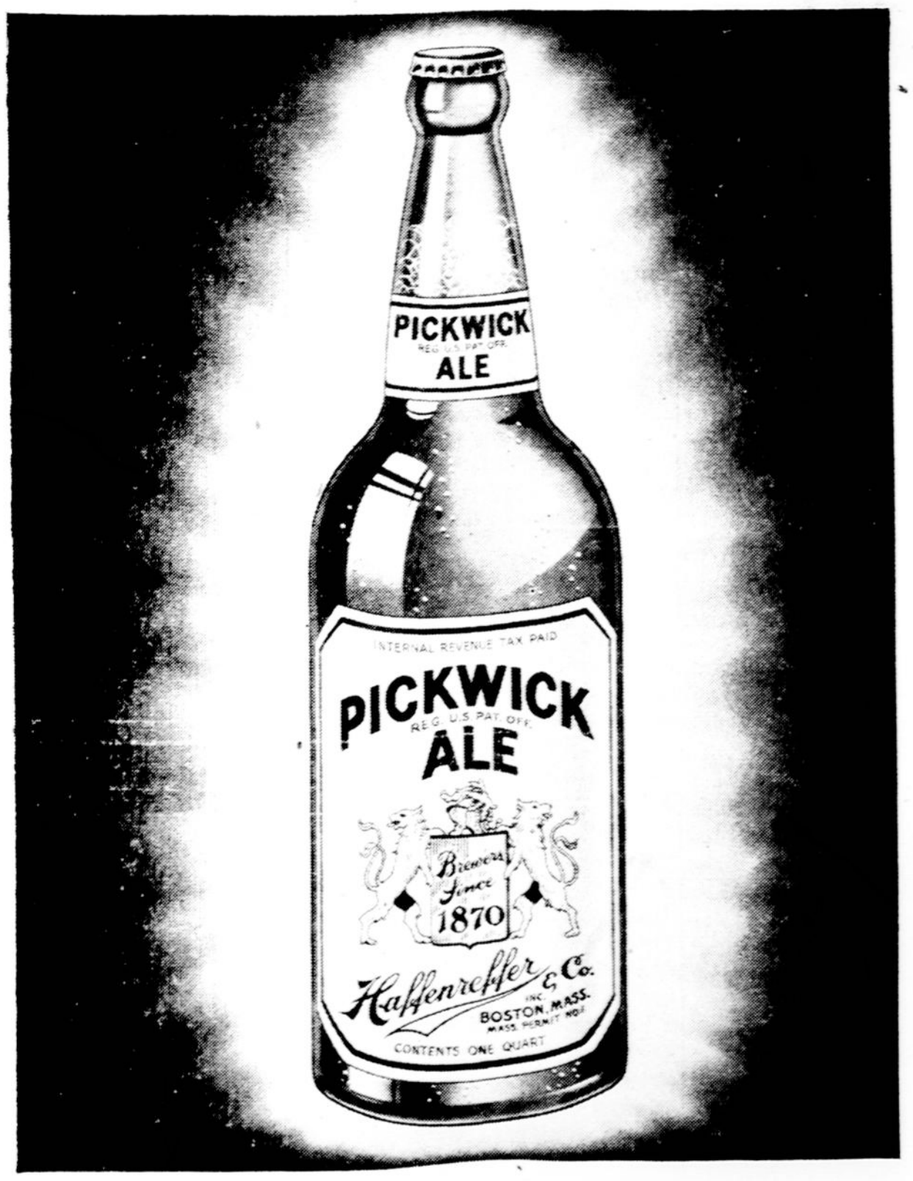

Ale, kurio kitu negalima pakeisti!

BUTELIUOSE . . . IŠ KRANO

ZIP-the-LIP SAVE A SHIP

BREWED BY HAFFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

BREWING INDUSTRY FOUNDATION MEMBER

LOWELL, MASS.

SVEIKINA

Stasys Blažonis sveikina savo pažįstamus iš kariuomenės stovyklos iš Prancūzijos. Prašo maldų.

KATALIKŲ SKAIČIUS

Šiomis dienomis vietos spauda pranešė, kad Lowellyje yra 77,038 katalikų gyventojų. Mieste randasi 15 parapijų. Trys aukštesnės mokyklos, trys našlaitnamiai ir dvi ligoninės ir viena seminarija.

ĮDOMIŲ KNYGŲ

Neperseniausiai teko man pereitį Lowellio miesto viešąjį knygyną ir nusistebėjau pamatęs, kad tenai randasi įdomių lietuviškų knygų pasiskaitymui. Daugiausiai randasi apysakų.

Gaila, kad vietos lietuviai mažai naudoja tas knygas. Kitos knygos niekados nebuvo paimtos į namus pasiskaitymui. Vietos knygyno vedėjas pastebėjo, kad jei lietuviai daugiau skaitytų savo knygas, tai laiks nuo laiko būtų galima daugiau naujesnių knygų papirkti. Tėvai turėtų savo vaikus raginti skaityti knygas.

STAIGIAI SUSIRGO

Ona Grigienė staigiai susirgo ir randasi savo namuose.

IŠVEŽĖ Į LIGONINĘ

Kastantas Kmilnickas sunkiai susirgo. Šiomis dienomis gydosi Šv. Jono ligoninėje.

SKAUDŽIAI SUSITRENKĖ

Adomas Dzedulionis, parapijos zakristijonas, skaudžiai susižeidė, krisdamas ant ledo.

RANDASI LIGONINĖJE

Juozas Karsokas, Lietuvių Darbininkų Sąjungos narys, randasi Šv. Jono ligoninėje.

Šiomis dienomis jaučiasi geriau ir tikisi, kad už savaitės sugrįš į namus.

LIETUVAITĖ VALDYBOJE

Vietos Butler mokyklos aukštesnysis skyrius išsirinko savo klasės valdybą. Marijona Jusevičiūtė tapo išrinkta raštininke.

Marijona yra Marijos Vaikelių Sodalicijos kasos globėja.

APSIVEDĖ

Šiomis dienomis apsivedė Morta Norkunienė su Pranu Rintausku iš Lawrence. Jaunavedžiai apsigyvens Lowellyje.

RENGIASI PRIE APVAIKŠČIOJIMO

Parapijos chorai, vadovystėje vargonininkės, rengiasi prie lietuvių dienos apvaikščiojimo, kuris įvyks sekmadienį, vasario 18-tą dieną. Choristai - solistai žada suteikti naujų dainelių ir giesmių, tinkamų prie apvaikščiojimo dienos. Lauksime.

SVEIKSTA

Marijona Bujienė šiomis dienomis sveiksta ir netrukus grįš atgal prie savo namų darbo.

Marijona yra mūsų Brolijų narė ir Gyvojo Rožančiaus kasininkė.

PAMAŽU SVEIKSTA

Marijona Varanauskienė, seniausia šios kolonijos gyventoja, pamažu sveiksta iš savo sunkios ligos.

Marijona susilaukė daug gražių maldų iš visų brolijų narių.

Žaslietis.

ATHOL, MASS.

Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo skyrius užsibrėžė platesnį tautiniais reikalais darbą. Įvykusiame susirinkime nutarė paminėti Vasario šešioliktąją kalbomis, paskaitomis ir muzikale programa. Apkalbėtas reikalas atnaujinti drabužių rinkimą, ypatingai gauti daugiau kūdikiams drabužėlių, kurių pirmame vajuje gauta neperdaugiausia. Pravesta mintis, kad šių mažų drabužėlių įgijimui būtų priimamos ir piniginės aukos, už kurias būtų galima nupirkti ir pasiųsti.

Darbui tęsiantis, didėja ir narių skaičius. Įsirašo į šią labdaringą organizaciją nauji Lietuvos žmonių šelpėjai.

A. Losius.

ŠLIURĖ NEMELUOS

MONOLOGAS

Scenai atsidarius įeina nejauna mergina, susivėlus, bet apsifrizavusiais plaukais, neskoningai apsirengusi, su ridikiuliu rankose; nuolat žiūri į veidrodėlį ir kalba.

Žmonės šneka, kad Kūčių vakarą daug įvairių stebuklų vyksta. Reikia tik suprasti jų reikšmę, o gali visą savo ateitį pamatyti.

— Na, gerai sakau, jeigu jau taip, pabandysiu ir aš savo laimę. O man vienas dalykutis taip ir nedavė ramybės per kiauras dienas...

Kai tik atėjo Kūčios, vakaras sutemo, aš ir mečiau savo šliurę į duris ir žiūriu pribėgus. Ogi, netikėtumėt, jau ne užkulnis, bet priekis į duris žiūri.

Kai tik mama tai pamatė, tuoj tik suminkštėjo, tokia lipšni pasidarė, nors prie žaizdos dėk, o seniau, būdavo *(paslaptingai, tyliau)*, tai nekartą ir kupron gavau...

— Neilgai jau džiaugsimės savo Magdele, — sako, — jau pasiruošus mus palikti.

— Bet ir laikas girdi; žiūrėk antai Klumbokų Katrė tokia dar piemenaitė aštuoniolikmetė, o jau ant užsakų padavė. Mano Magdelė jau ketvirtą dešimtį varo...

(Linksmiau). Manot aš neturėjau už ko tekėti? Oje, to gero tiek ir tiek buvo. Aną dieną Jurgis atsiklaupęs maldavo, rankas nubučiavo beprašydamas, kad tik už jo eičiau. *(Išdidžiai)*. Tegul nelaukia, ne tokiam prasčiokui artojui aš skirta.

— Pažiūrėsiu iš kokios pašiūrės ponaitis jau tave ims, — pašiepė tada tas šunsnukis.

— Ims, neims, ale už tavęs betgi neisiu ir gana, — aš jam atrėžiau — susiieškok sau pagal savo snapą.

(Truputį palaukus, tyliau). Bet štai aną dieną kad atūžia vieškeliu tiesiai į mus didžiausias autobusas. Artyn vis lėtėja, lėtėja. Ėmė ir sustojo ties mūs sodu.

Išlipa toks didelis ponas (Didumo tai nedidelis, ale pusėtinai storas, matyt, labai turtingas), ir traukia tiesiog pas mus į kiemą.

Mano širdelė kad pradės mušt, kad ims daužytis: "Šitas tau skirtas, šitas, ne anas prasčiokas Jurgis!"

Tuoj šokus nubėgau pasidabint. Apsitaisiau, pasispaudžiau ridikiulį po pažasčia ir drožiu tiesiai į seklyčią. Įėjus radau mamą berodančią jam mano kraičius.

Ponas mane pamatęs prasijuokė, lyg mėnulis, pasisveikino ir, lyg norėjo pabučiuoti ranką, lyg ne, tik pasilenkė, pabadė nosim ir atsitiesė į mamos pusę.

Paskiau susėdom visi trys prie stalo. Manau, lyg ir nepatogu būtų nevalgiusį išleisti, reiktų pavaišinti. Aš tuoj pakilusi nubėgau į kamarą, sukapojau didžiausią džiovintą sūrį ir atnešus padėjau ant stalo.

Mama ir sako: "Puiki gaspadinė ta mano Magdelė. Jokios mokyklos nemačius, ale matytumėt: sukasi kaip vijurkas".

Man dar norėjosi pasigirti kiek, taigi pridėjau: "Viską pati dirbu: ir karves melžiu, krauju vežimus tokius, kad net ta garsioji Tamošių Kostė negali susilyginti".

Nebaigiau pasakoti, o ponulis, kad šoks, kad griebs už burnos ir bėga. Pamaniau, gal dantys užsidegė tą sūrelį bekrimsnojant. Reiktų, sakau, užgesinti. Aš įbėgau greit į virtuvę, griebiau kibirą vandens, atbėgau tekina ir pyliau ponui ant galvos.

— Labai, skauda, — sako — greičiausiai liežuvį nukandau ar dantų kelių netekau.

— Dar čia nieko blogo, sakau, neatsitiko. Aš iš viso vos kelis dantukus beturiu. Kai apsižegnysiu, susidėsiu auksinius. Su liežuviu tai truputį blogiau, ale tik iškiškit, uždėsiu biskį voratinklio, užtrauks greičiau.

Ponulis net atsisėdo: "Dėkui, dėkui, gal turit jodo?"

— Pas mus, sakau, visokių yra. Ir nubėgus prie plytos brūkštelėjau su ranka pačių juodžiausių voratinklių, manau, dabar tai tikrai patiksiu.

Taip ir buvo. Nespėjau pro duris įeiti, o jis ėmė tvirtinti, kad mano gerutė širdelė ir be vaistų jį išgydė.

Ponas panoro išsidžiovinti rūbus, mat, pirma netyčia ir jie sušlapo. Aš pakviečiau jį prie ugnies, o pati tuo tarpu ėmiau triūstis.

Būtų viskas gerai buvę, bet, kad ją kur tą rankovę, pasiuvo tokius plačius maišus, tai ėmė ir užsikabino barščius bemaišant už samčio.

Kai traukiau, kad tikš visi barščiai ponuliui ant nosies.

Tuoj atsiprašiau, pasakiau, kad čia biauri nelaimė įvyko, kad man taip tik retkarčiais pasitaiko.

Atsinešiau tuoj pereitam jomarke nusipirktą šepetį nusivalyti, bet ponas jo nenorėjo imti. Sako čia juk grindims trinti ne drabužiams.

Ale kai parodžiau kainą, mat, buvo ne visai jau pigus, tai leido porą sykių pervažiuoti. Paskui vis žiūri ir žiūri į laikrodį.

Sako, jau laikas eiti prie autobuso, paskui dar gali pavėluoti.

Mama išleisdama dar priminė, kad margą pridės dar magaryčių prie kraičio. Tegul dar kitą kartą užsuka.

Jis vargšelis, matyt, tikrai skubėjo, bet sakėsi atvažiuosiąs.

Laukėm laukėm. *(Liūdniau)*. Jau šmotas laiko prabėgo, kaip nėra taip nėra. Dabar, sakau, reiktų jam iškrėsti šposą. *(I publiką)*. Gal jūs žinot kokį neprastą? — supiršliaukit. Ot bus tam storuliui, kai ras mane su žiedu...

O jau ženytis vistiek reikia, nebereikalo Kūčiose šliurės snapas į duris rodė. *(Išsiėmus veidrodėlį dabinasi, tuo tarpu scena užsidaro)*. *("L-os")*

NEW BRITAIN, CONN.
Kardok
RESTAURANT
HARTFORD AVE., IR NORTH ST.
Geriausi alūs dideliais stiklais.
Patarnavimas malonus ir mandagus.
Visus nuoširdžiai kviečia
ANTANAS KARDOKAS, savininkas.

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Šv. Vincento Pauliečio labdaringa draugija nutarė pasiųsti Romon Tėvams Marijonams drabužių.

Trečiadienį, 7:30 val. vakare, bus Šv. Teresės Novenos ir merginų Sodalicijos pamaldos.

Ketv., 7:30 val. vak., parapijos salėje, 492 E. 7th St., Merginų Sodalicijos vadovybėje, įvyks parengimas "Whist".

Visi kviečiami jame dalyvauti.

Sekm., 10 val. ryte įvyks iškilmingos pamaldos su pamokslu už Lietuvą.

2 val. p. p., masinis lietuvių susirinkimas.

Trečiadienį, 4 val. p. p., Šv. Petro par. bažnyčioje, bernaičiai ir mergaitės mokysis giedoti mišparus. Prašome kodaugiausiai susirinkti.

Penktadienį 8 val. vakare įvyks choro praktika, parapijos salėje, 492 E. 7th St. Kviečiame kodaugiausiai susirinkti giedorių, nes reikia prisirengti prie sekančio sekmadienio visuomeninių iškilmingų pamaldų.

Vas. 4 d., pasirgusi desėtką savaičių, mirė, miesto ligoninėje Marijona Balčiūnienė - Kardokienė (Saladkaitė), 48 metų amžiaus. Ji paėjo Liudvinavos parapijos. Amerikoje pragyveno 35 metus. Paliko vyrą Napoleoną ir du brolius. Laidojama iš Šv. Petro par. bažnyčios, vas. 7 d., 9 val. ryte, Šv. Mykolo kapuose.

Vasario 3 d., Šv. Petro par. bažnyčioje, susituokė leitinantas advokatas Viktoras Jonas Galinis su M. I. Brady, iš Washington, D. C. Liudytojais buvo jaunojo sesuo Amelija su savo vyru Stepu. Į sutuoktuves atsilankė jaunojo tėvai ir daugiau jo giminių ir pažįstamų.

Advokatas Galinis ištarnavęs porą metų U. S. N., dabar atostogauja.

Vas. 3 d. tapo pakrikštytas Karolis - Jurgis, Karolio Jurgio ir Eugenijos (Lipskaitės) Grigų sūnus.

Vas. 4 d. pakrikštyta Donna-Joanna Raymondo ir Domicelės (Adukonytės) Fosterių duktė.

Seserų Mokytojų vienuolyno taisymui ir didinimui aukavo: N. N. $50.00. Po $5.00: Moterų Sąjungos kuopa, Pranciška ir Kazimieras Petreikiai, Ona Bačinskienė, Ona Tilenienė ir duktė Bronislava. Po 2.00: N. N., p.p. Jociai, Elzbieta Dravinskienė, V. Bukauskienė ir Juozas Masionis.

Po $1.00: N. N., Dr. Pr. Galinis, ponai J. A. Palaimai, Kastancija Palaimaitė, Juozas Petrauskas, Julia Petrauskienė, A. Baranauskaitė, Pr. Starinskas, J. Ambrozas, A. Gustin, S. Šmigelskienė, A. Sladkevičienė, P. Bušmanas, E. Bušmanienė, J. Staniulionis, Petronėlė Svilienė, N. N., N. N., N. N., Elizabeth Di Rano, M. Pajaujūtė, Petronėlė Zurauskienė, Ona Brown-Petkienė, Genovaitė Dravinskaitė ir Jonas Kraučiūnas, Ona Marcinkienė, Juozas Slanina, kauskas, M. Bakunaitė, M. Kar- N. N., J. Bakūnas, Juozas Račnylienė ir Benediktas Juškevičius.

DAKTARAI

Tel TROwbridge 6330
J. Repshis, M. D.
(REPŠYS)
Lietuvis Gydytojas
278 HARVARD STREET
Kampas Inman arti Central Sq
CAMBRIDGE, MASS
Ofiso Valandos 2—4 ir 6—8

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
414 W. Broadway
South Boston, Mass.
Office Tel. So. Boston 0948
Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ

Pirmininkė — Eva Marksienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirmininkė — B. Gailiūnienė 8 Winfield St., So. Boston, Mass
Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass
Fin. Rašt. — B. Cunienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass Tel. Parkway—1864-W
Iždininkė — Ona Staniuliūtė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 948 E. Broadway, S. Boston, Mass
Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė 110 H St., So. Boston, Mass
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare, Parapijos salėje, 492 E Seventh St., So. Boston, Mass.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę

ŠV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Juozas Švagždys 601 6th St., So. Boston, Mass
Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleik 702 E. 5th St., So. Boston, Mass
Prot. Rašt. — Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass
Iždininkas—Stasys K. Griganavičius 699 E. Seventh St., So. Boston, Mass
Maršalka — Jonas Zaikis, 787 E. Broadway, So. Boston, Mass
Draugija laiko susirinkimus kas čią sekmadienį kiekvieno mėnesi 2 val. po pietų. Parapijos sale 492 E 7th St. So Boston Mass

Pristatome Alų ir Toniką
Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite
BORIS BEVERAGE CO.
J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai
220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra
SOUTH BOSTON CAFE

VINCAS BALUKONIS,
Savininkas
Pagamina gerus lietuvišku pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.
258 West Broadway, South Boston, Mass.

Lietuvos Nepriklausomybės Sukakties MINĖJIMAS

"Boston Committee for Lithuanian Independence" ruošia iškilmingą minėjimą Lietuvos Nepriklausomybės sukakties su pamaldomis, kalbomis ir meno programa —

Sekmadienį,

Vasario-Feb. 11 d., 1945

South Boston High School Auditorijoje

SOUTH BOSTON, MASS.

Pamaldos prasidės 10 val. rytą, Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje, W. 5th St., So. Boston, Mass. Momento svarbai pamokslą pasakys Kun. Dr. K. Urbonavičius.

PO PIETŲ — 1:30 VALANDĄ, PRASIDĖS PRAKALBOS

Kalbės **Lietuvos Konsulas Petras Daužvardis** iš Chicagos; **Kun. Pr. M. Juras** iš Lawrence, Mass., ir **adv. F. Bagočius** iš S. Boston. Militarišką šios šventė programą atliks Amerikos Legiono Stepono Dariaus postas. Muzikalei programai vadovaus artistas Rapolas Juška. Meno programos numerius išpildys Bostono Lietuvių Jaunamečių Grupė, vadovybėje p. Onos Ivaškienės.

Pakviesti dalyvauti — **Gubernatorius Maurice J. Tobin, Senatorius David I. Walsh ir Mayoras John E. Kerrigan.**

Rengimo Komitetas kviečia visus ir visas lietuvius-es skaitlingai dalyvauti šiose iškilmėse. Kalbėtojai patieks vėliausią žodį apie Lietuvą ugnyje... Bus išneštos tinkamos rezoliucijos Lietuvos reikalu. Todėl pareigos raginami ir Tėvynės balso šaukiami — dalyvaukime!

Nuoširdžiai Kviečia RENGĖJAI.

LANKĖSI

Šeštadienį, lankėsi "Varpelio" redaktorius Tėvas Justinas Vaškys iš Greene, Me. Atsilankymo proga, pasakė per Darbininkų radio kalbą.

Tą dieną lankėsi Mrs. Anna Adomonis iš Dorchester, Mass. Atsilankymo proga kalendoriaus fondan aukojo $1.00.

Pereitą šeštadienį lankėsi Sofija Rimaitė iš Lawrence, Mass. P-lė S. Rimaitė yra nuoširdi "Darbininko" rėmėja ir daug dirbusi keliuose "Darbininko" vajuose.

Plačiausiai Amerikoje Skaitomas
yra
mėnesinis, religinis, paveiksluotas laikraštis
"Šv. Pranciškaus
VARPELIS"
"VARPELIS"
duoda naujausių žinių iš katalikų gyvenimo Amerikoje ir kituose kraštuose. Aprašo Lietuvių kančias Lietuvoje. Talpina gražių aprašymų, pavyzdžių ir trumpų straipsnelių.
Metams kainuoja tik $2.00
Adresas:
Franciscan Fathers
Mount St. Francis
Greene, Maine

Veidai Ir Ašaros

Galime įsigyti veidą kokį norime. Tai priklauso nuo mūsų vidaus pasaulio. Lai jis būna kilnus, tuomet ir jo atspindis, veidas, bus toks pat. **Kuo daugiau gerumo, žmoniškumo minčių gaivinsime savyje, tuo veidas bus simpatingesnis.** Net ir nutrintą per nedorą gyvenimą Dievybės antspaudą veide, galima vėl aikštėn iškelti. Ypač tai reikalinga, nes ir **vien tik veidu galima gerą daryti** ir savo aplinkumai duoti ir elgesio toną.

Ir per tuos visus veidus, per vienus dažniau, per kitus rečiau, žiūrint kaip kas gyvena ir jaučia, bėga ašaros. Ašaros nuskriaustųjų, apleistųjų ir pažemintųjų! Ašaros apšmeižtųjų, dėl teisybės kenčiančių, niekam nereikalingų ir iš kitų malonės gyvenančių! Ašaros nesuprastųjų, nūsivylusiųjų! Ašaros tų, kurių širdies ilgesio niekas nepatenkino! Ašaros, ašaros! Tas sielos kraujas. Ta žmogaus garbinga savybė. Įrodymas, jog jis jaučia, užjaučia, kad jam skauda. Visa žemė sudvasinta žmogaus sielos krauju — išlaistytomis ir įsisunkusiomis ašaromis. Su ašaromis akyse — verkdamas gimsta žmogus. Paskutinė ašara nurieda jam miršt ant per įdubusius skruostus.

Ir nesistebėkime, kad žmogus verkia. Jei sužeistas medis "pravirksta" sakais ar sula, tuo labiau turi pravirkti žmogus gyvenimo žeidžiamas. Ašarose juk paplūsta ne kas kitas, kaip šiuo ar kitu atžvilgiu pažeminta žmogaus vertybė, jo asmenybė.

Anot Ernest Hello: "Ašaros tai slaptingos gamtos jėgos šiaurė... Ašarose slepiasi gili paslaptis" ir todėl anot jo "pasigerėjimas krauju ir pasigėrėjimas ašaromis, tai tas pats". Štai kodėl Kraševskis sako: "Neabejok žmogumi, kuris nuoširdžiai verkia — ašaros įrodo, kad turi širdį. Ne kiekvienas ir ne visur gali verkti". "Ašara yra kažkas tiek šventa, tiek kilnu, tiek stebūklinga, kad turėtų sujudinti lig pat dugno kiekvieną širdį" — sako Šatrijos Ragana.

Tačiau savaime aišku, kaip biaurios, veidmainingos, ne iš širdies kilstančios ašaros, nes tai pamėgdžiojimas taip didelio ir brangaus dalyko. Tai prigimties falsifikavimas ir biaurus žmonių apgaudinėjimas. Tai netikras pinigas siūlomas žmonėms. Tokios ašaros nėra ašaros, o tik verkšlenimas. Jos nedaro įspūdžio. Tikros ašaros tai ne kasdieninis dalykas.

Reikėtų pagarbos pajusti žmogaus ašaroms. Niekam jų neišspausti ir nepraeiti pro jokio žmogaus ašarotą veidą be susijaudinimo. "Verkti su verkiančiais" t. y., anot šventraščio, su užuojauta šluostyti tokias ašaras ir neatatinkamu elgesiu jų neužgauti.

Žiūrėkime į žmonių veidus, jų bruožus, jų akis ir ašaras. Įsiskaitykime į visa tai. Tada tikrai naujas, įdomus, žmoniškumą ugdantis, pasaulis atsidarys prieš mūsų akis.

Alf. Gr-lys ("N. R.")

(Pabaiga)

Neaiškumas Gali Daug Suklaidinti

"Vytis" lapkričio mėn. laidoje, 1944 m., pusl. 8, įtalpino M. A. Norkūno 75 metų gimtadienio proga, sekančiai:

"Lietuvos Vyčių organizacijos lopšys — Rytai — Naujoji Anglija — Massachusetts valstybės miestelis Brockton (Montello), o jos organizatoriai M. A. Norkunas, kun. P. Virmauskis, S. Bugnavičius ir k."

"Darbininke", sausio 19, 1945 m., puslapyj 6, Lawrence, Mass. korespondencijoj, antrašte — *"Atgyjo L. Vyčių Kuopa"*, tarp kitko rašo: "...pirmasis seimas įvyko Brockton, Mass."

Labai gaila, kad žmonės, nežinodami L. Vyčių istorijos, nori spaudoj kitus įtikrinti savo sumanymais.

Praeitis mano mintyj spindi, būk ji buvo tik už valandos. Sumanymą bei projektą organizavimui jaunimo pirmieji išgirdo a. a. kun. A. Kaupas LRKSA Seime, 1912 m., So. Boston, Mass., a. a. kun. A. Milukas ir tuometinis "Kataliko" redaktorius, klierikas K. Vasys, dabartinis Aušros Vartų parapijos, Worcester, Mass., klebonas. Pirmieji du kunigai išgirdo žodžiu ir pritarė, o "Kataliko" redaktorius projektą gavo laišku. Iš pasaulionių pirmieji buvo iš Lewiston, Me. S. Bugnavičius, J. Vaitekūnas, dabartinis Šv. Kazimiero par., Providence, R. I., klebonas, ir kiti. Iš So. Bostono K. Urbonas, iš Lawrence— S. Mačiulskis ir kiti.

(Bet pats pirmasis — sumanytojas, gal būt nesuklysiu pasakęs, buvo p. M. A. Norkūnas. Red.).

Kadangi tuo metu Šliupas, kaip pamišėlis, šaukė bažnyčias paversti alūdėmis ir svetainėmis, tai pirmas Seimas buvo pagreitintas, ir buvo skelbiamas spaudoj ir buvo informuojami laiškais.

Pirmas Seimas įvyko balandžio 27, 1913 m., Lawrence, Mass. Tuo laiku jau buvo suorganizuoti jaunimo rateliai Lewiston, Me., Brockton, Mass. ir Hartford, Conn., kurie vėliau buvo įtraukti į L. Vyčių organizaciją, ir tai apie birželio mėnesį, klierikui P. Virmauskiui sugrįžus iš Seminarijos atostogoms.

Antras Seimas įvyko liepos 7, 8, 9 dd., 1914 m., Brockton, Mass., kuriame dalyvavo ir Pavasarininkų atstovas kun. Dr. M. Gustaitis iš Lietuvos ir adv. J. Gabrys iš Paryžiaus. Tame seime kun. Dr. Gustaitis parašė Vyčių himnui žodžius, o vėliau komp. A. Aleksis parašė kompoziciją.

Tai trumpa, aiški L. Vyčių istorijos pradžia.

Ką nors leidžiant viešumon, reikia dalykus gerai žinoti ir juos giliau patikrinti.

M. A. Norkūnas,
Lawrence, Mass.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBININKĖ
Lietuvių Graborius ir Balsamuotojas
Turi Notaro Teisę
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS
Tel. SOUth Boston 2590
Sūnaus gyvenamoji vieta
838 Dorchester Ave
Tel. COLumbia 2537

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermenims dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
SOU Boston 2609

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

PAIEŠKAU savo puseserės Marės ir Juozo Bliudžių, kilusių iš Mikališkių kaimo, Kalvarijos parapijos, Suvalkijos ir savo draugės Kotrės Miloncių iš Podvarponės kaimo, Punsko parapijos. Patys atsišaukite ar žinanaieji malonėkite pranešti šiuo adresu: Marė Jaskevičienė (Orenčiūtė), 92 Sawyer Ave., Dorchester, Mass. *(2-6-9)*

KARŠTIS NAIKINA NUGAROS GĖLĄ!
Karštis palengvina raumenų skausmus — greitai, sekmingai. Norint gaut pageidaujamą, nuolatinį palengvinimą karščiu ištisas dienas, pačioj skaudamoj vietoj, uždėk vieną didelį Johnson's RAUDONOJO KRYŽIAUS PLASTERĮ — arba storesnįjį, šiltesnį Johnson's Plasterį Nugarai... Lengvi, veikiūs jo vaistai švelniai kaitina nugarą, išjudina kraujo apytaką, veikia prieš jo susikuopimą, atliuosuoja skausmą... šiltas audeklinis apdangas palaiko kūno karštį, saugo nugarą nuo atšalimo, teikia nuolatinę paramą... Išbandyk šį švarų, lengvą, patikrintą būdą "karščiu gydyti" paprastą nugaros gėlimą ir kitus raumenų skausmus — ŠIANDIEN. (Jei turi chronišką nugaros gėlimą, eik pas gydytoją)... Visuomet reikalauk TIKROJO, Johnson and Johnson paguminto.
Johnson's RED CROSS PLASTER
IR
Johnson's BACK PLASTER

Naudingos Maldaknygės

ANIOLAS SARGAS, juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, 288 puslapiai. Kaina $1.50
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ, juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, 288 pusl. $1.50
DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS—Kun. Pr. M. Juras. Juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, ant viršelio įspaustas lietuviško stiliaus auksinis kryžius, 787 psul. Kaina $3.50
JĖZAU PAS MANE ATEIKI — Kun. K. Kirvelaitis. Juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, apvalūs kampai, 254 puslapiai. Kaina $1.25
MALDŲ RINKINĖLIS — Kun. J. B. Koncevičius. Balti celuloidiniai viršeliai. Knyga tinkama moterims ir mergaitėms. Kaina $1.00
MALDŲ ŠALTINIS — Kun. Pr. Juškaitis. Juodi odos apdarai, auksuoti apskritūs kraštai, didelės raidės, 432 pusl. Kaina $2.50
RAMYBĖS ŠALTINIS — Kun. Pr. M. Juras. Juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, lietuviško stiliaus auksinis kryžius ant viršelio, 544 pusl. Kaina $2.75

Su užsakymais kreipkitės ---
"DARBININKAS"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

LITERATŪROS SKYRIUS

Veda — Antanas Vaičiulaitis

Kan. Juozas Tumas Vaižgantas

(1869-1933)

Tęsinys

Persikreipęs Šūmakeris žengē skersomis, vieną savo skverną kišdamas pirmyn, antru lyg savo pēdsakus šluodamas paskui; pats visu kūnu kvempēs ant žemo Zelikmano, idant visa savo barzda, ne viena tik burna, galētų kalbēti savo draugui stačiai į veidą. Zelikmanas visai skendo Šūmakerio balakono skvernuose ir ējo taip pat skersomis, kiek tik begalēdamas, grįždamas jam nugara, idant turētų alsuoti oro".

Tik iš gilios savo krašto žmonių meilēs, iš nuodugnaus sielos pažinimo ir ilgų mūsų tautos liaudiškųjų tradicijų perpratimo ir susigyvenimo Vaižgantas galējo nuausti tą puikų motutēs paveikslą, tiesiog susiliejusį su mūsų žemēs gelmēmis ir žilų amžių gyvąja srove. Štai kokia graži ir gili, su gamtos gaivalais išvien suaugusi prieš mus prasivēria motutēs siela: "Meldēsi motutē taip pat karštai, kaip karštai šeimininkavo ir namus valdē: daug, dažnai, balsu, verkdama, be galo nusilenkdama Apvaizdai. Vakarais, dēkodama jai, už visa gera, per dieną patirta, puldavo žemēn kryžium, ją, kaip gyvą, apkabindama, ją meiliai bučiuodama, visus žodžius tiesiog žemei sakydama:— Juoda žeme, šventa žeme! aš tave nužemintai bučiuoju; tu mane nešioji, tu mane peni, tu mane linksmini".

Giedriomis ir stipriomis spalvomis piešdamas žmones ir gamtą, Vaižgantas sykiu duoda platų anų laikų papročių, darbų ir apyvokos vaizdą. Mes ten matom ne tik mūsų tautiečius ir jų kultūrinę kovą, bet ir kasdieninį jų triūsą, girdime jų dainas, klausomēs jų pasakų, drauge su jais einame pievų šienauti, linų minti, renkamēs į talkas. Ne veltui V. Mykolaitis Putinas rašē, kad Vaižganto "Pragiedruliuose" "lietuviškos anų laikų kaimo buities atvaizdavimas yra toks platus, kokio nerandame nē viename kitame mūsų literatūros kūrinyje".

"Dēdēs ir dēdienēs" mus nukelia dar į tolimesnius laikus, į paskutinius baudžiavos metus. Turtingame gamtos fone Vaižgantas pasakoja apie liūdną karšinčių gyvenimą ir nelaimingą Mykoliuko meilēs istorija. Šisai Mykoliukas, geras, tylus, ramus, besišypsąs "kitam pasauliui, su kuriuo jis bendrauja kitiems neregimu būdu", yra vienas iš vertingiausių Vaižganto plunksnos radinių. Mes iš pradžių jį matome savo paties darbo smuikeliu griežiant vienodą melodiją "Kai noriu rimtai dirbu, kai nenoriu tinginiauju". Jis daugiau muzikos nemokējo, bet ta melodija jį guodē, atskleidē jam grožio pasaulius, susiliejo su visa gamta, kurioj dainavo jo brolis žiogas, ir tartum prinešē jį prie jo meilēs Severiūtēs. Negudrion savo muzikon jis įlieja visą savo liūdesį, džiaugsmą ir meilę. Toji meilē Mykoliukui baigiasi graudžiai: Severiūtē išteka už Rapolo Geišēs, kito "dēdēs". Per jos vestuves Mykoliukas, ta dainuojanti, tyli, lietuviška siela sugroja paskutinį kartą, kol trūksta vienatinē jo smuiko styga. Po daugel metų vēl regim Mykoliuką, dar gražesniame paveiksle: dabar jis artojas, šiukštų dēdē, Dzidorius Artojas su šventu jausmu saugojąs vienintelį Severiutēs jam palikimą — šaliką, kurį, iš tos didelēs pagarbos, ryši tik per atlaidus ir eidamas prie komunijos. Toji "Dēdžių ir dēdienių" vieta, kur aprašyta, kaip Šiukštų dēdē jaučiais aria, yra pati gražiausia ne tik Vaižganto kūryboje, bet ir visoj lietuvių literatūroj. Garsi yra prancūzų rašytojos George Sand scena, kur vienoj savo apysakoj jinai duoda puikų artojo vaizdą; Vaižgantas prašoka prancūzę savo aprašymo platumu, nuotaikingumu ir spalvingumu.

Štai keletas nuotrupų iš to paveikslo:

"Skardyje, gyvybe ir amžinąja jaunybe plastančioje saulēje visas apdriektas jos spinduliais..., lyg pats iš savęs trēkšdamas tuos spindulius, pasirodo jungas didžiulių juodų jaučių.

"Iš pradžių ilgokai tematyti beveik nekrutą keturi didžiuliai ragai...

"Paskui pasirodo didžiulēs galvos; viena dėgla kakta, antra lauka. Negailestingai atlaužti aukštyn snukiai varvančiomis iš nasrų seilēmis lyg šaukte šaukēs dangaus keršto už tai, kad artojas jungo galus pririšo jiems prie ragų, ne prie sprando... Galvos lyg pačios savaime oru plaukia, pamažu, užsimerkusios, reikšdamos begalinę kančią ir priverstinę kantrybę. Plaukia, lyg paskutinēmis pastangomis: pasvyruos, pasvyruos, čia pat kris į vagą, ir apklos jas velēna. Tik galvomis atseka stori, aukštyn kupromis išvirtę sprandai; tiek, tau rodos, galingi, jog pajungus už jų, jaučiai nubrauktų į lomą visą kriaušių...

"Už jungo, jaučių ir viso pakinkymo, pagaliau, matyti žmogysta, pasilenkusi žemyn ir dar perkrypusi kairēn. Tvirtai nutvēręs vieną arklo ragą dešine, kaire žemai nuspaudęs antrą ragą, idant velēna juoba virstų į tą pusę... Marškiniai plakasi pakinkliuose ir be sagtelēs pakaklēje. Krūtinēje prasikētę, rodē ją nežmoniškai apaugusią juodais plaukais, kaip Ezavo. Tai darē įspūdžio, lyg užantyje tebūtų buvus tuštuma, ne kūnas. Plika lig pakaušio galva saulēje blizga, kaip metalinē".

"Rimai ir Nerimai" yra neilgas apsakymas iš aukštaičių buities. Šiame kūrinēly Vaižgantas paberio deimančiukų iš mūsų kaimo gyvenimo, įneša daug skanaus humoro ir drauge atskleidžia mūsų sodiečio sielą nelaimēs valandoje.

Vaižgantas yra parašęs ir daugiau apysakų, bet jos savo meniškumu neprilygsta nei "Pragiedruliams" nei "Dēdēms ir dēdienēms".

Kol gyvas, Vaižgantas savo asmeniu buvo tautai lyg skaidri šviesa. Iš jo raštų ir iš jo atminimo šiandien mums žaižaruoja toji pat ugnis, sveikata, meilē, širdies gerumas ir didumas, savo žemēs šlovē ir prisirišimas, ištikimybē savo šaliai ir savo žmonēms, — visos tos savybēs, iš kurių tauta gali augti, ieškoti stiprybēs ir kurti gražų laisvos kultūros pastatą.

Tēvynē Vaižgantui buvo jo gyvybē ir džiaugsmas. Nūn Vaižgantas yra savo tautos pasididžiavimas ir šviesa geresniam, teisingesniam rytojui.

Lietuvos upių paukščiai — antys. Kas nemylētų pamedžioti gražiųjų pakrantēmis ir nusišauti gerokąkepsnį... Šiandien tuos Lietuvos gamtos turtus pasigrobē svetimieji ir lietuvis paliko vergauti.

Lietuvaitēs važiuoja į bažnyčią.

Kankinē

Išblyškus, nuvargus, su skausmu giliu
Slinkai, kaip šešēlis, gatve,
O žmonēs apstoję lydējo keliu
Ir klykdami stumdē Tave.

Lelijos ir rožēs laisvųjų laukų
Nebepuošē Tavo kaktos,
Tik pančiai užnerti tvirtai ant rankų
Žvangējo rūsčiau nuolatos.

Ir siautē įšēlus audringa minia,
Besvaigdama Tavo kančia,
O tu, atsidusus giliai krūtine,
"Už ką?" — tik paklausei slapčia.

Paskui ašarotas pakēlei akis
Ir laukei pilna dar vilties,
Gal žodį užuojautos kas pasakys,
Gal draugiškai ranką išties.

Bet vien tik girdējai, kaip rūstūs balsai
Aplinkui skambējo piktai,
Ir kelio nebaigusi Tu pailsai,
Kaip nendrē, palūžus kritai.

Kritai, nekaltoji, skausmų kupina,
Kalbēdama žodžius maldos,
Ir Tau neprakeikē širdis kruvina
Likimo skaudžios valandos.

Tik Kryžių kas kartą karščiau bučiavai
Ir laiminai savo skausmus,
Ir akys, kaip žvaigždēs, Tau švietē blaivai,
Ir veidas spindējo ramus,

O žmonēs iš džiaugsmo suplojo delnais,
Kad Tu nugalēta likai,
Ir sklido per naktį miškais ir kalnais
Jų šiurpūs ir nuožmūs juokai.

Tik rytą, kai auštant budrus vyturys
Padangēj pragydo linksmai,
Palikęs Tave, išsiskirstē būrys,
Nutilo begriaudę šauksmai.

Gulējai be žado, o Tavo skruostai
Nuo skausmo įdubo giliai.
Ir vien tik bematē nuraudę rytai,
Kaip spaudžia Tave sopuliai...

V. S. St. ("A-s")

Vaižgantas

RIMAI IR NERIMAI

VIENODUMAI

Rimas su Nerimu buvo Aukštaičių sodžiaus galiniai ir gyveno lygiai prieš kit kitą. Abudu buvo dar nesenu, bet jau peršokusiu tokią pusę amžiaus, kokios antros pusēs jau nebetikējos beišgyvensią. Taip pat abudu jau galējo švęsti sidabrines sukaktis, jubiliejų, kaip yra vedusiu. Abudu buvo sveiku, darbščiu ir negirtuokliu, nors, lietuviai būdami, perdaug nebēgo, kaip latviai, ir nuo puskvortēs šventomis dienomis neatsisakē, kaip tie prisiekę blaivininkai.

Paskutinioji žemēs perliustracija pas abudu rado po 19 dešimtinių antros rūšies tinkamos dirbti ir po 5 dešimtines su 173½ sieksnių netinkamos, pelkių, kurias tačiau kaimynai nusausino, išlygino ir arba arē, ar ganykla laikē. Iš pat pradžių vienodose sąlygose atsiradusiu, vienodai dirbti ištesēdamu, jiedu ir turtų turējo taip vienodai, kaip grūdų nubrauktuose pūruose. Abudu turējo po trejetą gerų arklių; ne šimtais kainojamų, bet ir po šimtą nepaimamų. Laikē po dešimtį galvijų, milžo po penketą, šešetą karvių, o kaip kuriais metais ir po aštuonetą; pienu vis dēlto nesivertē; užtat patys gražiai maitinosi. Kirpo lygiai po tiek pat plonavilnių ezelinių, skerdē po tiek pat meitēlių, žąsiataukiams lesino po tiek pat žąsų.

Ir vienas Dievas težino, ar tai Jo šventa Apvaizda jiemdviem tokią štuką darē, ar jiedu patys sau, kad jų buitis taip lygiai krovēsi, kad net keista.

Jei Rimui gimē kūdikis, tai, žiūrēk, ir Nerimai betaisą krikštynas. Jei Nerimui mirē kūdikis, tai visas sodžius gerai žinojo, į Rimą, neilgai trukus, reiksią į pakasynas eiti. Ir taip buvo, kol, išmarinus lygiai po penketą, nepasiliko abiem vēl lygiai po penketą: po tris sūnus ir po dvi dukteri.

Lyg susitare, ir gyvuliai jais sekē: po tiek pat avelių dvynais vedē, po tiek pat po vieną. O kai viena sykį Rimui avelē pavedē net tris tai už dviejų savaičių Nerimas nē skaityti nējo į avių gardą: jautē, jog ir jo viena avelē turi tris.

Sodžius Rimą su Nerimu laikē geraisiais žmonēmis ir geriausiais ūkininkais. Jie visa tai žinojo, džiaugēs ir nekaltai didžiavosi. Kaimynams gi buvo palankūs; susigynus, juos teisē; prireikus, šelpē ir globē, nelaimēje vadavo ir gerų patarimų vienodai neskundē, nesigailējo. Tad ir niekas nebuvo pasakęs, katras betgi visų geriausis, patsai gerasai.

Nebūtų galēję to pasakyti nē patys kunigai. Klebonai nuo nebeatmenamų laikų abudu laikē bažnyčios maršalkomis ir suēmimų kontroliuotojais. Šiaip jau kunigai, jei kalēdodami pas vieną pietavo, tai į antrą turējo, nors iš kito sodžiaus, grįžti pavakarieniauti.

Abudu kaimynu nusimanē vienas antro nepralenksią. Tad visomis savo galēmis besistengē nors gi nenusileisti nē mažiausiame dalyke. Pasidarē ypatingos rungtynēs: ne kaip čia kits kitą aplenkus, bet kaip čia kits kitam nepasidavus.

Tai buvo vienatinē Rimo ir Nerimo gyvenimo rakštis, kuri per tiek, štai, laiko, bent per tris dešimtis metų, sētrijo ir maudē; pagaliau, sukēlē negerų minčių ir jausmų.

Abudu kieto būdo, ančiuose nešiojo taip pat kietus, tvirtus priešingumus. Buvo tai ir jiems, ir sodžiui, ir kunigams aišku. Bet kad iš to ničnieko bloga nesidarē, tai niekas nieko nesakē ir nedrįso net užsiminti, nes tai būtų buvę lindimas į svetimą sąžinę, į vidaus šventyklą.

Rimas su Nerimu negynē savo žmonoms ir vaikams prieteliautis. Jie tad sūkį apsukę, po dešimtį kartų per dieną bēgiojo į kits kitą, girdējo, matē ir žinojo kiekvieną kits kito mintį, žodį, darbą ir net ketinimą. Patys tačiau vienas antro niekados nelankē, niekados nesitarē, nesišnekējo ir net pagarbintu, nors buvo tikri bažnyčios žmonēs, kits kito nepasisveikino. Nebent kunigai į katrą atvažiuodavo. Ar sodžius seimą į katrą sušaukdavo. Bet ir tada, prireikus kas vienas antram pasakyti, sakydavo per kurį tretį asmenį.

— Žiūrēk, pons jo mylista, aš Rimui taip atsakyčiau...

Per savo šeimynas tad abudu šeimininku gražiai žinojo viens antro ketinimus ir skubējo laiku susilyginti.

Jei Rimas sumanydavo savo diendaržį perkelti į klēčių vietą, o klētis į diendaržio, tai kitą dieną jau matydavo Nerimą, raitą ant savo diendaržio šelmens, beplēšiantį stogą.

Jei Nerimas imdavo tašytis stodainius, paketinęs gulsčia savo tvora nuo gatvēs pakeisti statine, tai, žiūrēk, ir Rimas bus į santvara beeinąs savo tvoros ardyti.

Seniau dar, kaip tik vienas savo dūminę trobą pertaisē į kamininę, tuoj ir antras tai padarē. Kaip tik vienas pusę trobos lentomis atskyrē vaikams ir šerikēms, tuoj ir antras. Ilgainiui, kaip tik vienas padidino savo langus, tuoj ir antras.

Pagaliau, susistatē taip vienodai, kad spitrakiams elgetoms pasidarē tikra Dievo apleidžia. Papoteriaus pas Nerimą, gaus duonos abraką ar uždaro kruopelę. Pamaldžiai galvą nulenkęs, dūlins į Rimą; dirstelēs, prieidamas, ir...

— Tfu, ar galva apsisuko?... Juk aš čia ką tik buvau...

Ir grįžta atgal į Nerimą. O Nerimienē pyksta, baras ir išmetinēja.

— Nagi, tu, karve, jauti! (Destis, kokios lyties). Ar atžagareiviu virtai, išējęs? Juk jau gavai sykį...

Jei barē už tą patį Rimienē, sakē:

— Avele, avinai! Ar kaitulio ēmei suktis?

Ir buvo elgetoms daug sarmatos troboje ir nemažiau keiksmo išējus.

Neužsileido kits kitu ir prieteliai.

Jei Rimienē nupirks savo dukterims po "kremavą" skarelę, tai Nerimaičios ligi pat artimosios šventēs bēgios paleistais viduriais, kol iškaulys ir sau tokias pat.

Jei Nerimaičios ims mesti vyrams čerkazą šilkinēs medvilnēs ruožais, tai Rimaičios tik ir tykos išsiklausti, kaip tankiais bus takais.

Moters, vaikai to nejautē; bet seniai, per kelias dešimtis metų kas diena, kas valanda vienas antrą matydamu, namie tik per gatvę, lauke ir visai šalimais, — amžinai pritrynē vienas antram akis; tasai nuolatinis vienodinimasis, pagaliau, taip neapsakomai nusibodo ir pakyrējo, jog vienam mirus, antras, tikrai, būtų savo širdyje džiaugęsis.

Tiesa, per pakasynas velionies intencijai būtų gerai pasisrēbęs karštų kopūstų su jautiena ir kiauliena; tiesa, būtų nējęs gulti, kol neišpoteriaus visos ilgosios "Diena rūsti diena ana"; būtų pēsčias nulydējęs visą mylią, būtų net išsniurkštęs, leidžiant į duobę, į nosį subēgusias penkias ašaras; būtų net, grįždamas namo, pačiai lietuviškai filosofavęs:

— Taigi matai gi vo: ēmē ir numirē. Ē da būtų pagyvenęs, kad nenumiręs...

Vis dēlto, sakau, širdyje, nors neprisipažindamas, būtų pasidžiaugęs, jog pas kaimyną nors kiek dabar bus nebe taip, kaip buvo, nors kiek nebe panašu į jo.

Kitų kaimiečių nebuvo ko sekti.

(Bus daugiau)

YOUR PERSONAL GOAL — AT LEAST ONE EXTRA $100 BOND!